

Tâuhid Dành Cho Trẻ Em & Người Mới Bắt Đầu Tìm
Hiểu Islam

﴿التوحيد للناشئة والمبتدئين﴾

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامي]

Tiến sĩ: Abudul Azeez bin Muhammad Ali Abdul Lateef

Dịch Thuật: Ibn Ysa

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿التوحيد للناشئة والمبتدئين﴾
(باللغة الفيتنامية)

عبد العزيز بن محمد آل عبد اللطيف

ترجمة: محمد نرين بن عيسى

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lời Mở Đầu

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه

أجمعين، وبعد:

Tạ ơn Allah Đấng Chúa Tể của vũ trụ, cầu xin phúc lành và bình an cho Nabi Muhammad, cho dòng dõi và bằng hữu của Người, Wa Ba'd:

Đây là quyển sách Tâuhid viết dành cho trẻ em và những người mới tìm hiểu về môn học Tâuhid, môn học cần thiết nhất để hiểu biết và nắm vững về lý thuyết tôn thờ... sách được soạn dưới dạng câu hỏi và trả lời với những bằng chứng cụ thể với lối hành văn dễ hiểu, dễ tiếp thu.

Song song đó là những chi mục theo thứ tự qua giai đoạn của đức tin, hiểu về nền tảng căn bản để trở thành một người Muslim luôn thuần phục Allah, những điều bắt buộc phải tin tưởng. Qua đó, người Muslim mới có đức tin vững chắc dứt khoát ở Allah Duy Nhất để hành đạo đúng theo Kinh Qur'an và Sunnah của Rosul ﷺ giáo huấn.

Hy vọng Allah sẽ đem lại sự hữu ích cho tất cả, mục đích của cuốn sách này không gì khác hơn là để phục vụ vì Allah và giúp đỡ những người mới tìm hiểu cũng như những vị thầy cô truyền thụ nó lại cho hậu thế.

Cầu xin Allah Đấng có khả năng trên tất cả nêu cao giá trị quyển sách này, ban cho việc làm này thành tâm dành riêng Ngài. Cầu xin Ngài hãy ban hồng ân cho những ai bỏ sức mình vì Islam, hãy ban cho tất cả luôn có thiện ý làm vì Ngài, noi gương theo chân lý. Cuối cùng cầu xin bằng an và phúc lành cho Nabi Muhammad ﷺ của chúng ta, cho dòng dõi và tất cả bằng hữu của Người.

Tiến sĩ: Abudul Azeez bin
Muhammad Ali Abdul Lateef

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
رَبِّيَ اللَّهُ
أَنَا أَعْبُدُ رَبِّيَ
أَنَا أُحِبُّ رَبِّيَ.

Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah
Muhammad là Rosul của Allah
Thượng Đế của tôi là Allah
Tôi tôn thờ Thượng Đế của tôi
Tôi kính thương Thượng Đế của tôi

Hỏi : Ai là Thượng Đế của anh ?

Đáp : Thượng Đế của tôi là Allah.

H : Ai tạo hóa ra anh ?

Đ : Allah tạo hóa ra tôi và tạo hóa ra toàn thể nhân loại.

H : Ai đã tạo hóa ra ban đêm, ban ngày, mặt trời và mặt trăng ?

Đ : Allah là Đấng tạo ra ban đêm, ban ngày, mặt trời và mặt trăng.

H : Ai đã tạo hóa ra trái đất mà chúng ta đang định cư trên nó ?

Đ : Allah là Đấng đã tạo hóa ra trái đất để chúng ta cư sống và đi đứng trên nó.

H : Ai đã tạo hóa ra biển cả và sông ngòi ?

Đ : Allah đã tạo ra biển cả và sông ngòi.

H : Ai đã cho nước mưa từ trên trời cao rơi xuống ?

Đ : Allah là Đấng đã ban mưa từ trên trời xuống.

H : Ai đã tạo ra những cây cỏ, cây trái để con người và thú vật dùng nó ?

Đ : Allah đã tạo ra những cây cỏ và trái cây để chúng ta dùng nó.

أنا أعبد الله

أنا أحب الله

الله خلق الناس لعبادته وطاعته

عبادة الله وطاعته واجبة على جميع الناس.

Tôi thờ phượng Allah

Tôi thương yêu Allah

Allah là Đấng đã tạo ra nhân loại để tôn thờ và thuần phục Ngài
Thờ phượng Allah và thuần phục nghe theo thiên lệnh của Ngài là điều
bắt buộc mà mọi người phải thi hành

H : Tôn giáo của anh là gì ?

Đ : Tôn giáo của tôi là Islam.

H : Islam là gì ?

Đ : Islam là thờ phượng duy nhất Allah, thuần phục Ngài và
tránh xa tất cả những gì Ngài cấm.

H : Căn bản của Islam là gì ?

Đ : Căn bản đầu tiên của Islam là chấp nhận câu tuyên thệ:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Ash ha du al la i la ha il lol loh wa an na Mu-hâm-ma-danh ro su lul loh.

Ý nghĩa: tôi xin chấp nhận chỉ có Allah Duy Nhất xứng đáng để
tôn thờ và Muhammad là Rosul của Ngài.

H : Tại sao khi nghe Azan (gọi đi Solah) làm mọi người
Muslim sốt sắn chấp hành ?

Đ : Bởi vì sự hành lễ Solah là nền tảng căn bản chính trong
Islam, người nào thi hành nó mới trở thành người Muslim.

H : Vị Rosul nào được Allah cử phái xuống cho chúng ta ?

Đ : Nabi Muhammad ﷺ là vị Rosul được Allah gọi đến cho
chúng ta.

H : Tại sao Allah lại gọi Rosul Muhammad ﷺ đến cho toàn
nhân loại ?

Đ : Allah gọi Rosul Muhammad ﷺ để dạy mọi người về Islam.

H : Sứ mạng của Rosul Muhammad ﷺ là gì ?

Đ : Rosul Muhammad ﷺ lãnh sứ mạng là mời gọi con người
trở về tôn thờ Allah Duy Nhất, bắt bỏ mọi sự tôn thờ đa thần.

رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ رَسُولًا وَنَبِيًّا.

Tôi đã hài lòng Allah là Thượng Đế của tôi, Islam là tôn giáo của tôi và Muhammad ﷺ là Rosul của tôi.

* Đối với người Muslim cần phải biết ba nguyên bản chính sau:

- 1- Hiểu biết về Thượng Đế.
- 2- Hiểu biết về tôn giáo.
- 3- Hiểu biết về Rosul ﷺ.

* **Thứ nhất: Hiểu biết về Thượng Đế.**

1- Thượng Đế của tôi là Allah, Ngài là Đấng Tạo Hóa, là Đức Vua của vũ trụ và muôn loài, là Đấng Cai Quản vạn vật.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ الزمر: ٦٢

﴿Allah là Đấng tạo hóa ra tất cả...﴾ Al-Zumar: 62.

2- Tôi nhận biết được Thượng Đế của tôi qua những dấu hiệu và những tạo vật của Ngài, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ فصلت: 37

﴿Và trong những dấu hiệu của Allah gồm: ban đêm và ban ngày, mặt trời và mặt trăng﴾ Fussilat: 37.

3- Allah là Đấng Duy Nhất đáng cho con người thờ phượng không có đối tác hay cộng tác cùng Ngài, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ البقرة:

21

﴿Hỡi nhân loại! Hãy thờ phụng Thượng Đế của các người, Đấng đã tạo ra các người và những ai trước các người để các người trở thành người ngay thẳng và sợ Allah﴾ Al-Baqoroh: 21.

H : Allah tạo anh ra để làm gì ?

Đ : Ngài tạo tôi ra để tôn thờ Ngài duy nhất, như Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاريات: 56

﴿Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA﴾ Al-Zariyat: 56.

H : Cách thức thờ phụng như thế nào ?

Đ : Là tôn thờ Allah duy nhất và tuyệt đối phụng tùng Ngài.

H : Câu: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ "La i la ha il lol loh" có ý nghĩa gì ?

Đ : Nghĩa là: không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất.

* Thứ hai: Hiểu biết về tôn giáo.

1- Islam là thuần nhất hóa Allah và tuân lệnh Ngài đồng thời từ bỏ mọi điều làm trái ngược lệnh của Allah, như được phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ النساء: ١٢٥﴾

﴿Về tôn giáo, ai tốt hơn người dâng trọn bản thân mình cho Allah đồng thời là một người đức hạnh﴾ Al-Nisa: 125.

2- Islam là tôn giáo được Allah hài lòng cho nhân loại noi theo, như được phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَرَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ المائدة: ٣﴾

﴿Và TA (Allah) chỉ thỏa mãn Islam là tôn giáo cho các người﴾ Al-Maidah: 3.

3- Islam là tôn giáo mang lại sự tốt đẹp, vui vẻ và hạnh phúc, như được phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ البقرة: ١١٢﴾

﴿Vâng, bất cứ ai nọp trọn sắc diện của mình cho Allah đồng thời là một người đức hạnh thì sẽ được phần thưởng từ Thượng Đế của y. Họ sẽ không lo sợ cũng sẽ không buồn phiền﴾ Al-Baqoroh: 112.

H : Islam có bao nhiêu nền tảng, và những nền tảng đó ra sao ?

Đ : Islam gồm có năm nền tảng:

1- Lời tuyên thệ:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

(Ash ha đu al la i la ha il lol loh, và ash ha đu anh na Mu hăm ma đanh ro su lul loh.)

Ý nghĩa: tôi xin tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có đối tác, và xác nhận rằng Muhammad Rosul của Allah.

2- Bắt buộc phải dâng lễ Solah năm lần trong ngày đêm và không bao giờ được phép bỏ kể cả bận rộn đầu tắt mặt tối hay nằm liệt giường đi chẳng hạn. Đó là đối với nam giới còn nữ không được phép dâng lễ khi trong chu kỳ kinh nguyệt và trong thời gian ra máu hậu sản.

3- Bắt buộc phải xuất tiền bố thí cho người nghèo đối với người có tài sản đủ với số lượng được qui định trong giáo luật.

4- Bắt buộc phải nhịn chay vào tháng Romadon (tức tháng 9 theo niên lịch Islam) đối với người trưởng thành, khỏe mạnh, đầy đủ lý trí, hiện diện trong làng. Còn người bệnh hoạn hay đi đường thì được phép hoãn lại đến khi hết bệnh hay trở về nhà đối với người đang du hành. Đối với người khùng điên hay chưa trưởng thành thì không bắt buộc còn phụ nữ trong chu kỳ kinh nguyệt và trong thời gian ra máu hậu sản không được nhịn sau khi sạch sẽ nhịn bù lại số ngày đã thiếu.

5- Bắt buộc phải hành hương tại thánh địa Makkah (tại nước Ả rập Xê Út vào tháng 12 theo niên lịch Islam) đối với người hội tụ đủ khả năng như: người trưởng thành đầy đủ lý trí, sức khỏe tốt, đủ tiền tài còn đối với nữ giới thì phải có người Muhrim (tức những người thân nhân nam quan hệ ruột thịt với người phụ nữ như: cha ruột, chú ruột, cậu ruột, anh em trai ruột, chồng, con ruột.) Không bắt buộc người không có khả năng và chỉ bắt buộc một lần trong đời.

* Thứ ba: Hiểu biết về Rosul ﷺ.

1- Rosul của tôi tên Muhammad con ông Abdullah ﷺ.

2- Allah cử phái Người đến với tất cả nhân loại nhằm truyền đạt Islam cho họ.

3- Bắt buộc tôi phục tùng Rosul ﷺ.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾ الحشر: ٧

﴿Và vật gì do Rosul ban cho các người thì hãy nhận nó và vật gì bị Rosul cấm thì hãy từ khước nó ngay﴾ Al-Hashr: 7.

Căn bản của đức tin gồm ba phần: Tìm hiểu về Thượng Đế, về tôn giáo và về Rosul

*** Thứ nhất: Tìm hiểu về Thượng Đế.**

1- Thượng Đế của chúng ta là Allah – Đấng Vinh Quang – Ngài đã tạo hóa ra các tầng trời và trái đất, như được phán:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ الأعراف: ٥٤

﴿Quả thật, Thượng Đế của các người là Allah, Đấng đã tạo ra các tầng trời và trái đất﴾ Al-A'raaf: 54.

2- Thượng Đế của chúng ta là Allah, Đấng đã tạo hóa ra con người với hình hài rất tuyệt vời, như được phán:

﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾ التين: ٤

﴿Chắc chắn TA (Allah) đã tạo hóa con người theo một hình thể tốt đẹp nhất﴾ Al-Tin: 4.

3- Thượng Đế của chúng ta là Allah, Đấng đã sắp đặt mọi việc, như được phán:

﴿يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾ السجدة: ٥

﴿Ngài sắp đặt mọi công việc từ trên trời xuống dưới đất﴾ Al-Sajadah: 5.

4- Allah đã tạo ra loài Jin (ma quỷ) và loài người nhằm để tôn thờ Ngài duy nhất, như được phán:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاريات: 56

﴿Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA﴾ Al-Zariyat: 56.

5- Allah hạ lệnh cho chúng ta phải phủ nhận mọi tà thần và tin tưởng nơi Allah duy nhất, như được phán:

﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمَرْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى﴾ البقرة: ٢٥٦

﴿Bởi thế, ai phủ nhận mọi tà thần và tin tưởng nơi Allah, thì chắc chắn sẽ nắm vững chiếc cán (hay sợi dây cứu rỗi) không bao giờ đứt.﴾ Al-Baqoroh: 256.

6- Sợi dây cứu rỗi không bao giờ đứt đó chính là câu:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (la i la ha il lol loh)

Ý nghĩa: Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất.

* Thứ nhì: Tìm hiểu về tôn giáo Islam.

1- Tôn giáo của chúng ta là Islam và Allah không chấp nhận bất cứ tôn giáo nào ngoài tôn giáo Islam kể từ khi Muhammad ﷺ nhận sứ mạng, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ﴾ **آل عمران: ٨٥**

﴿Và ai hài lòng một đạo nào khác ngoài Islam thì sự hài lòng đó của y sẽ không bao giờ được (Allah) chấp nhận﴾ Ali Imron: 85.

2- Cấp bậc trong Islam, gồm ba cấp:

- a) Islam.
- b) Iman.
- c) Éhsan.

3- Islam là chấp nhận tuân phục theo mệnh lệnh của Allah duy nhất, thi hành mọi mệnh lệnh do Ngài đặt ra và tránh xa tôn thờ đa thần và thị dân đa thần.

4- Iman là sự tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu.

5- Éhsan là anh tôn thờ Allah như thể nhìn thấy Ngài còn nếu không nhìn thấy Ngài thì quả thật Ngài luôn nhìn thấy anh.

* Thứ ba: Tìm hiểu về Rosul Muhammad ﷺ.

1- Đó là Nabi Muhammad ﷺ con ông Abdullah con ông Abdul Muttalip Al-Hashimy Al-Quraishy, Người là vị Rosul, là vị Nabi cao cả nhất và cũng là vị Rosul cuối cùng được Allah gửi đến cho nhân loại tức sau Người không còn một vị Nabi hay Rosul nào nữa.

2- Sứ mạng của Nabi Muhammad ﷺ đến để truyền bá tôn giáo Islam cho nhân loại, Người chỉ ra lệnh chúng ta làm mọi điều tốt lành có lợi cho cuộc sống trần gian và ngày sau, song Người răn khe chúng ta hãy tránh xa những điều bất lành xấu xa làm hại đến bản thân.

3- Rosul là tấm gương mẫu, điển hình tốt đẹp nhất bắt buộc mỗi người trong chúng ta phải nghe và thi hành theo những điều mà Nabi ﷺ truyền dạy, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ الأَحْزَاب: ٢١

﴿Chắc chắn trong các người có vị Rosul của Allah, Người là một gương đạo đức mẫu mực﴾ Al-Ahzaab: 21.

4- Bắt buộc chúng ta phải thương yêu, kính trọng Nabi Muhammad ﷺ hơn hết tất cả những gì mà chúng ta thương yêu quý trên đời này ngay cả cha mẹ, con cái, vợ chồng của chúng ta, như Nabi ﷺ nói:

قال ﷺ: ((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ))

رواه البخاري ومسلم.

"Không trở thành được người có đức tin hoàn thiện được cho đến khi các bạn thương mến Ta hơn tất cả những gì trên thế giới này, dù ngay cả cha mẹ, con cái của các bạn." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Thương mến Rosul ở đây có nghĩa là kính yêu, thi hành và nghe theo những gì Người truyền dạy.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ.

I) 1- Câu:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
Ash ha du al la i la ha il lol loh

Có nghĩa là "tôi xin tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah Duy Nhất."

2- Sự tôn thờ là tất cả những điều hành đạo làm hài lòng Allah và được Ngài chấp nhận bao gồm cả lời nói, hành động và suy nghĩ.

3- Sự hành đạo có nhiều phương cách như: cầu xin Allah, sợ hãi Ngài, phó thác cho Ngài, dâng lễ Solah vì Ngài, tụng niệm Ngài, hiếu thảo với cha mẹ.

Bằng chứng cho việc cầu nguyện:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ

جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ غافر: ٦٠

﴿Và Thượng Đế của các ngươi phán rằng: "Hãy cầu xin TA đi sẽ được TA đáp lại cho các ngươi. Quả thật, những kẻ kiêu ngạo xem thường việc thờ phụng TA thì sẽ đi vào hỏa ngục một cách nhục nhã"﴾ Ghofir: 60.

Bằng chứng cho việc chỉ sợ hãi Allah:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا مِنِّي إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ آل عمران: ١٧٥

﴿Bởi thế, chớ sợ họ mà hãy sợ TA (Allah) nếu các ngươi là những người có đức tin﴾ Ali I'mron: 175.

Bằng chứng cho việc chỉ phó thác ở Allah:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ المائدة: ٢٣

﴿Và hãy phó thác cho Allah nếu các ngươi là những người có đức tin﴾ Al-Ma-i-dah: 23.

Bằng chứng về dâng lễ Solah:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ الروم: 31

﴿Và dâng lễ Solah (lên Ngài) và chớ trở thành những người tôn thờ đa thần﴾ Al-Rum: 31.

Bằng chứng về sự tụng niệm tưởng nhớ Allah:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾﴾ الأحزاب: ٤١

﴿Hỡi những người có đức tin! Hãy ca tụng, tán dương Allah cho thật nhiều﴾ Al-Ahzaab: 41.

Bằng chứng về sự hiếu thảo với bậc thân sinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ﴿٤٦﴾﴾ الأحقاف: ٤٦

﴿Và TA đã truyền lệnh cho con người hãy hiếu thảo và ân cần với cha mẹ của mình﴾ Al-Ahqof: 15.

4- Tất cả những điều liên quan đến vấn đề tôn thờ đều thuộc về Allah Duy Nhất chớ không có sự đồng đẳng ở đó, nếu ai hướng sự tôn thờ đó vào bất cứ thần linh nào khác ngoài Allah thì y là Kafir (kẻ phản lại Allah hay khước từ Allah), như Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ، بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

الْكَافِرُونَ ﴿المؤمنون: 117﴾

﴿Và ai cầu nguyện cùng với Allah một thần linh khác mà không có bằng chứng nào về việc thờ phụng đó thì việc thanh toán y chỉ thuộc về Thượng Đế của y. Quả thật, Ngài không giúp những kẻ ngoại đạo chiến thắng﴾ Al-Muminun: 117.

5- Allah tạo ra con người và loài Jin (ma quỷ) với mục đích là để thờ phượng Ngài duy nhất.

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾﴾ الذاريات: ٥٦

﴿Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA﴾ Al-Zariyat: 56.

6- Những ai tôn thờ Allah một cách chính trực thì sẽ tìm thấy cuộc sống hạnh phúc, thanh bình, an vui và tốt đẹp.

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿النحل: 97﴾

﴿Ai làm việc thiện bất luận nam hay nữ, và là người có đức tin thì chắc chắn TA sẽ cho y cuộc sống lành mạnh tốt đẹp, và chắc chắn TA

sẽ ban cho họ phần thưởng tùy theo điều tốt nhất mà họ đã làm» Al-Nahl: 97.

II- 1- Câu: وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Và ash ha đu anh na Mu hâm ma đanh ro su lul lóh

Có nghĩa là: tin tưởng theo những gì do Muhammad truyền bá, thi hành theo những gì do Người chỉ dạy khuyên nhủ, xa lánh những gì Người ngăn cấm và không thờ phụng Allah hay hành đạo ngoại trừ theo khuôn khổ Người đã dạy bảo.

2- Tên Rosul của chúng ta là Muhammad ﷺ con ông Abdullah con ông Abdul Muttalip Al-Hashimy Al-Quraisy. Người thuộc dòng họ cao sang quý phái nhất của người Ả-rập.

3- Allah đã gởi Nabi Muhammad ﷺ xuống cho toàn thể nhân loại và bắt buộc mọi người phải tuân theo sứ mạng của Người đề xướng, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾ الأعراف: ١٥٨

﴿Hãy bảo (họ hỏi Muhammad): "Hỡi nhân loại! Ta là Rosul của Allah được cử phái đến cho tất cả các người"﴾ Al-A'raf: 158.

4- Nabi Muhammad ﷺ sinh ra và lớn lên tại Makkah, nhận lãnh sứ mạng tại đây rồi truyền bá, kêu gọi con người trở về tôn thờ Allah duy nhất, cấm không được đồng đẳng Ngài với bất cứ thần linh khác. Sau đó, di cư đến Madinah lập nghiệp pháp tại đó và những giáo luật Islam khác cũng được nhận lãnh tại đây như xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Romadon, thánh chiến và những giáo lý khác nữa, cũng tại Madinah Người hoàn thành sứ mạng và cuối cùng Người trở về với Allah hưởng thọ được sáu mươi ba tuổi.

5- Những ai chống lại mệnh lệnh do sứ mạng của Rosul Muhammad ﷺ truyền dạy thì đáng bị trừng phạt một cách đau đớn, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ النور: ٦٣

﴿Bởi thế, hãy cảnh cáo những ai chống đối mệnh lệnh của Người (Muhammad) nên biết rằng: nếu làm thế, chúng sẽ gặp phải hoạn nạn hay gặp phải một hình phạt đau đớn﴾ Al-Nur: 63.

6- Những ai tuân lệnh theo Nabi Muhammad ﷺ sẽ tìm được sự hạnh phúc, an lành thanh tịnh hoàn toàn và sẽ được thành công ở đời này lẫn ngày sau, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ آل عمران: 132

﴿Và hãy vâng lệnh Allah và Rosul (của Ngài) để may ra các người được khoan dung﴾ Ali I'mrom: 132.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا﴾ النور: 54

﴿Và nếu các người vâng lệnh Người thì sẽ được hướng dẫn đúng đường﴾ Al-Nur: 54.

Thể loại Tâuhid

* Tâuhid: có nghĩa là chỉ tin tưởng thuần phục ở Allah duy nhất về việc tạo hóa, trong sự thờ phụng và các đại danh cùng những tính cách tuyệt đối cao cả của Ngài.

* Tâuhid được chia ra làm ba loại: Tâuhid Al-Rububiyah, Tâuhid Al-Uluhiyah và Tâuhid Al-Asma' và Al-Sifat.

1- Tâuhid Al-Rububiyah:

Đó là sự tin tưởng duy nhất rằng Allah là Đấng duy nhất tạo ra mọi hoạt động trên vũ trụ như tạo hóa, ban bố lương thực, xếp đặt an bày việc luân chuyển biến hóa trong vũ trụ, làm cho sống chết .v.v..

Không có Đấng Tạo Hóa nào khác ngoài Allah cả, qua lời phán của Allah như sau :

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ الزمر: ٦٢

﴿Allah là Đấng tạo hóa ra tất cả﴾ Al-Zumar: 62.

Và không có Đấng Ban Bó lương thực nào khác ngoài Allah cả, qua lời phán của Ngài.

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا﴾ هود: ٦

﴿Và không một sinh vật nào sống trên trái đất mà nguồn lương thực lại không do Allah cung cấp﴾ Hud: 6.

Và cũng không có Đấng Cai Quản nào khác ngoài Allah cả, qua lời phán của Ngài :

قَالَ تَعَالَى: ﴿يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾ السجدة: ٥

﴿Ngài sắp đặt mọi công việc từ trên trời xuống dưới đất﴾ Al-Sajadah: 5.

Và cũng không có Đấng nào ban cho sự sống và cái chết mà chỉ có Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài.

قَالَ تَعَالَى: ﴿هُوَ يَحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ يونس: ٥٦

﴿(Allah) là Đấng làm cho sống và chết để rồi cuối cùng các người được đưa về gặp Ngài﴾ Yunus: 56.

Những gì ở trên đã được thị dân đa thần trong thời đại Nabi ﷺ chấp nhận nhưng họ không được dẫn dắt vào Islam, như Allah đã phán :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾ لقمان: ٢٥

﴿Và nếu Người (Muhammad) hỏi chúng: "Ai đã tạo ra các tầng trời và trái đất? chắc chắn chúng sẽ đáp: Allah"﴾ Luqman: 25.

2- Tâuhid Al-Uluhiyah:

Là thuyết tôn thờ mà con người phải thi hành kính dâng lên Allah duy nhất không được hướng sự thờ phượng hay hành đạo vào đối tượng khác ngoài Allah như sự cầu xin, sự sợ hãi, phó thác, mong muốn, cầu xin che chở tránh nạn .v.v..

Chỉ được cầu xin ở Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ غافر: ٦٠

﴿Và Thượng Đế của các người phán rằng: "Hãy cầu xin TA đi sẽ được TA đáp lại cho các người."﴾ Ghofir: 60.

Chúng ta chỉ được sợ Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài :

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ آل عمران: ١٧٥

﴿Bởi thế, chớ sợ họ mà hãy sợ TA (Allah) nếu các người là những người có đức tin﴾ Ali l'mron: 175.

Chúng ta chỉ phó thác cho Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ المائدة: ٢٣

﴿Và hãy phó thác cho Allah nếu các người là những người có đức tin﴾ Al-Ma-i-dah: 23.

Chúng ta chỉ cầu xin sự giúp đỡ ở Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ الفاتحة: ٥

﴿Duy chỉ Ngài chúng tôi tôn thờ và duy chỉ Ngài chúng tôi cầu xin giúp đỡ﴾ Al-Fatihah: 5.

Chỉ cầu xin bảo vệ và viện trợ từ Allah duy nhất, qua lời phán của Ngài.

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ الناس: ١

﴿Hãy nói (hỡi Muhammad): "Tôi cầu xin sự bảo vệ từ Thượng Đế của nhân loại"﴾ Al-Nas: 1.

Đây là thuyết tôn thờ mà Nabi Muhammad ﷺ cũng như những vị Nabi trước Người được Allah gọi Người xuống để truyền bá cho quần chúng, qua lời phán của Allah như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ النحل: ٣٦

﴿Và chắc chắn TA đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul (với mệnh lệnh): "Hãy thờ phụng Allah và tránh xa mọi sự đa thần."﴾ Al-Nahl: 36.

Đây cũng là thuyết tôn thờ duy nhất mà những người Kafir (người phủ nhận Allah) từ xưa đến nay từ chối, không chấp nhận, qua lời phán của Allah như sau :

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَجْعَلُ الْآِلِهَةَ إِلَهًا وَجِدًا إِنْ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ﴾ ص: ٥

﴿Phải chăng Y (Muhammad) nhập (tất cả) các thần linh lại thành một Thượng Đế duy nhất? Đây thật là một điều hết sức quái dị﴾ Sod: 5

3- Tâuhid Al-Asma và Al-Sifat:

Là sự tin tưởng vào tất cả các đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Allah được miêu tả trong Thiên Kinh Qur'an và những Hadith xác thực từ Rosul ﷺ.

Đại danh của Allah có rất nhiều như: Al-Rohman tức Đấng Khoan Dung, Al-Samé tức Đấng Nghe Thấu, Al-Baseer tức Đấng Trông Thấy, Al-Aziz tức Đấng Hùng Mạnh, Al-Hakim tức Đấng Sáng Suốt.v.v..

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ الشورى: ١١

﴿Không có cái gì giống Ngài cả. Và Ngài là Đấng Hằng Nghe, Đấng Hằng Thấy﴾ Al-Shuro:11.

Đặt tánh của những người thành công.

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْعَصْرِ ۝١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝٢ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝٣﴾ العَصْرِ: ١ - ٣

Allah phán: ﴿(TA Allah) Thề bởi thời gian. * Quả thật, con người chắc chắn sẽ đi vào thua thiệt. * Ngoại trừ những ai có đức tin và làm việc thiện rồi khuyên bảo nhau tôn trọng sự thật và khuyên bảo nhau kiên nhẫn﴾ Al-Ors 1 – 3.

Allah đã thề bởi thời gian đó là thời gian mà con người có thể sẽ mất mát và hại đến bản thân ngoại trừ đạt được bốn điều sau:

1- Imam tức đức tin:

Đó là sự hiểu biết rõ ràng về Allah Tối Cao, hiểu biết về Rosul của Ngài, hiểu biết về Islam tôn giáo của Ngài.

2- Hành đạo một cách chân thật, đúng đắn: như dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, Nhịn chay tháng Romadon, bố thí có tính cách tình nguyện, hiếu thảo với cha mẹ.

3- Khuyên nhũ và khuyết khích nhau hành đạo một cách đúng đắn chân thật.

4- Khuyên nhũ nhau phải biết kiên nhẫn trong việc thi hành những nghĩa vụ mà Islam giao phó, kiên nhẫn chịu đựng trước những sự thử thách và tai biến xảy đến với bản thân hoặc gia đình.

Những điều xóa bỏ Tâuhid & làm thiệt hại đến nó.

1- Allah Đấng Tối Cao ra lệnh cho nhân loại phải tin tưởng, thờ phượng Ngài duy nhất, xa lánh mọi Toghut, như Ngài đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ **النحل: ٣٦**

﴿Và chắc chắn TA đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul (với mệnh lệnh): "Hãy thờ phụng Allah và tránh xa Toghut."﴾ Al-Nahl: 36.

2- Toghut: Là tất cả những gì tôn thờ ngoài Allah và y hài lòng.

3- Hình thức phủ nhận Toghut: Là khẳng định rằng mọi việc tôn thờ ngoài Allah là vô ích, là sai lầm. Đồng thời từ bỏ, ranh ghét mọi hành động tôn thờ ngoài Allah.

4- Shirk (sự tở hợp hay sự đa thần) là phản lại Tâuhid vì Tâuhid có nghĩa là chỉ tôn thờ có Allah Duy Nhất, còn sự đa thần có nghĩa là làm một trong những việc thờ phụng vì thần linh khác như cầu nguyện thần linh khác ngoài Allah hoặc cầu xin người chết hoặc quỳ lạy trước thần linh khác ngoài Allah.

5- Shirk là một trọng tội lớn nhất, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ **النساء: ١١٦**
﴿Quả thật, Allah không bao giờ tha thứ việc tở hợp (ai hay vật gì) cùng với Ngài nhưng Ngài lại tha thứ những tội lỗi khác ngoài nó cho bất cứ ai Ngài muốn﴾ Al-Nisa: 116.

Tội Shirk hủy diệt hết tất cả mọi sự hành đạo trước kia, mọi việc thiện đều bị khước từ, tất cả tiêu tan theo mây khói, sẽ bị Allah hành hạ mãi mãi trong hỏa ngục, sẽ không bao giờ được thoát ra khỏi đó, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ **الأنعام: ٨٨**

﴿Đó là chỉ đạo của Allah mà Ngài đã dùng để hướng dẫn người nào Ngài muốn trong số bầy tôi của Ngài. Nhưng nếu họ tở hợp (trong việc tôn thờ) những thần linh khác cùng với Ngài thì tất cả việc làm của họ sẽ tiêu tan hết﴾ Al-An-a'm: 88.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ﴾ المائدة: ٧٢

﴿Quả thật, ai tở hợp thân linh cùng với Allah thì chắc chắn sẽ bị cấm vào thiên đàng và chỗ ở của y sẽ là hỏa ngục.﴾ Al-Ma-i-dah: 72.

6- Kufr phản lại Tâuhid, Kufr có nghĩa là phản bội hay khước từ đức tin duy nhất nơi Allah bằng lời nói hoặc bằng hành động, còn người làm điều Kufr là Kafir tức trở thành người ngoại đạo vô đức tin, người phủ nhận Allah.

Thí dụ: Nói đùa, chê bai, giễu cợt về Allah hoặc về những dấu hiệu chỉ đạo của Ngài hoặc về Rosul của Ngài, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ أَلِلَّهِ وَأَعِينِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾ لَا تَعَنْدِرُوا فَدَّ كَفَرْتُمْ بَعْدَ

إِيمَانِكُمْ التوبة: ٦٥ - ٦٦

﴿Hãy bảo họ (Muhammad): "Có phải các ngươi đang chế giễu Allah và các Lời mặc khải của Ngài và Rosul của Ngài ? * Các người chó tìm cách biện bạch. Chắc chắn các ngươi đã phủ nhận đức tin sau khi đã tuyên bố tin tưởng"﴾ Al-Tawbah: 65 - 66.

7- Đạo đức giả hay nguy thiện cũng là điều phản lại Tâuhid, vì nguy thiện là thể hiện bên ngoài rằng luôn tin tưởng Allah nhưng trong lòng thì tở hợp, đồng đảng và chống lại Islam.

Thí dụ về sự nguy thiện: Là luôn thốt ra những điều liên quan về đức tin nơi Allah nhưng thực tế thì bên trong của họ lại phản Islam, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيهِمْ الْآخِرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ البقرة: ٨

﴿Và trong nhân loại có những người nói: "Chúng tôi tin tưởng vào Allah và Ngày (Phán Xử) Cuối cùng." nhưng thật ra chúng không tin gì cả﴾ Al-Baqoroh: 8.

Có nghĩa là lời nói của họ thốt ra toàn là những lời tin tưởng nơi Allah, nhưng thật tế thì họ không phải là những người tin tưởng thật thụ vì trong lòng của họ không hề có một chút đức tin nào nơi Allah.

Tin tưởng vào ngày cuối cùng

* Ý nghĩa của niềm tin vào ngày cuối cùng:

Là tin tưởng tuyệt đối là ngày cuối cùng sẽ xảy ra, mỗi người trong chúng ta đều phải tin rằng Allah sẽ tái sinh lại toàn nhân loại từ trong ngôi mộ bước ra từ thủy thổ của loài người cho đến ngày tận thế, sau đó Ngài sẽ xét xử từng người một dựa theo sự hành đạo của họ, rồi thưởng phạt tùy theo sự hành đạo đó. Cuối cùng, người xứng đáng được hưởng thiên đàng bước vào thiên đàng hưởng thụ còn người xứng đáng bị trừng phạt thì bước vào hỏa ngục chịu thiêu đốt.

Sự tin tưởng tuyệt đối vào ngày cuối cùng là một trong những nền tảng của đức tin, nếu người Muslim không tin điều này thì đức tin của họ không có giá trị.

* Tin tưởng vào ngày cuối cùng bao gồm ba phần:

1- Tin tưởng vào sự phục sinh và tụ họp:

Allah cho sống dậy toàn thể nhân loại từ trong mộ từ thời Nabi Adam عليه السلام thủy thổ loài người cho đến ngày tận thế và mỗi linh hồn sẽ được trở lại thân xác của nó, song họ được tụ họp để đến trình diện trước Thượng Đế của nhân loại trong trạng thái chân không già, người không quần áo và với tâm trạng lo sợ, hoang mang.

Bằng chứng về sự phục sinh, qua lời phán của Allah :

قَالَ تَعَالَى: ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾﴾ المؤمنون: ١٥ - ١٦

﴿Rồi sau đó, chắc chắn các người sẽ chết. * Rồi vào ngày Phục Sinh, chắc chắn các người sẽ được dựng sống lại﴾ Al-Muminun: 15 – 16.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُفَاءَ عُرَاءَ غُرْلًا)) متفق عليه.

"Mọi người được phục sinh trở lại trong ngày phục sinh chân không già, thân không quần áo và không cắt da qui đầu." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

2- Tin tưởng vào cái cân công lý và sự phán xét:

Vào ngày đó, Allah sẽ phán xét nhân loại qua việc làm của họ ở trên trần gian này. Ai là người tôn thờ Allah duy nhất và thuần phục Ngài rồi thi hành theo mệnh lệnh Rosul của Ngài truyền dạy, thì sẽ được xét xử một cách dễ dàng nhanh chóng. Ngược lại, ai là người vô đức tin phủ nhận và bất tuân Allah thì sẽ gặp phải sự thanh toán ghê gớm và khó khăn.

Bàn cân của Ngài sẽ được bày ra một cách nghiêm chỉnh và công bằng, chánh đại, những việc làm tốt lành sẽ được đặt lên một bên và một bên nữa đặt những việc làm sai trái. Ai có việc làm tốt lành trội hơn sẽ được vào thiên đàng, còn ai có việc làm sai trái trội hơn thì sẽ bị đày vào hỏa ngục, được thể hiện qua bằng chứng sau :

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ

مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وِرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصَلِّي سَعِيرًا ﴿١٢﴾ ﴿الانشقاق: ٧

١٢ -

﴿Do đó, đối với ai được trao hồ sơ của mình bên tay phải * Thì sẽ được thanh toán bằng một cuộc thanh toán dễ dàng * Và được trở về với gia đình thật vui vẻ * Ngược lại, đối với ai được trao hồ sơ của mình từ sau lưng * Thì sẽ kêu gào cho được chết phứt * Và phải bước vào hỏa ngục﴾ Al-Inshiqoq: 7 - 12.

Bằng chứng về bàn cân như sau :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ

مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَسِيبِينَ ﴿٤٧﴾ ﴿الأنبياء: ٤٧

﴿Và TA sẽ thiết lập các bàn cân công lý vào ngày phục sinh. Bởi thế sẽ không có một người nào bị đối xử bất công về bất cứ điều gì. Và nếu (chúng có làm một việc dù nhỏ) bằng sức nặng của một hạt cải đi nữa, thì TA cũng sẽ mang nó ra (cân đo). Và chỉ mình TA đủ làm công việc thanh toán sổ sách﴾ Al-Anbiya: 47.

3- Thiên Đàng và Địa Ngục:

Thiên đàng là nơi ở vĩnh cửu, nơi hưởng thụ mà Allah đã dành cho những người tin tưởng chân thật, thuần phục Ngài và nghe lệnh Rosul ﷺ của Ngài, trong đó có mọi điều vui để hưởng lạc, ăn uống toàn cao lương mỹ vị không thiếu chi chỉ ước muốn là được liền, ngoài đó ra còn có những trang phục mỹ lệ không thiếu gì.

Ngược lại, hỏa ngục là nơi vĩnh cửu rất ghê ghớm, khủng khiếp mà Allah tạo ra để hành hạ những kẻ phủ nhận, những kẻ bất tuân mệnh lệnh của Ngài và Rosul ﷺ của Ngài truyền dạy. Trong đó, có đủ mọi hình phạt đau đớn tột cùng mà thế gian này không thể tưởng tượng ra được.

Bằng chứng về thiên đàng, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ

لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ﴿آل عمران: ١٣٣

﴿Và hãy nhanh chóng đến với sự tha thứ từ Thượng Đế của các người và Thiên Đàng mà khoảng rộng bằng các tầng trời và trái đất gộp lại, được chuẩn bị sẵn cho những người ngay chính sợ Allah﴾ Ali Imron: 133.

Allah phán ở chương khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿١٧﴾ السجدة: ١٧﴾
﴿Không có một người nào biết được nỗi vui sướng đã được giấu kín dùng làm phần thưởng cho họ về những việc thiện mà họ đã từng làm (trên thế gian)﴾ Al-Sajadah: 17.

Bằng chứng về hỏa ngục, qua lời phán của Allah :

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ ﴿٢٤﴾ البقرة: ٢٤﴾
﴿Cho nên, hãy sợ hỏa ngục mà chất đốt là con người và bụt tượng, đã được chuẩn bị sẵn cho những kẻ vô đức tin, những kẻ phũ nhận Allah﴾ Al-Baqoroh: 24.

Allah phán ở chương khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَحِمِيمًا﴾ ﴿١٢﴾ ﴿وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا﴾ ﴿١٣﴾ المزمّل: ١٢ - ١٣﴾
﴿Quả thật, TA có sẵn những sợi dây xích và hỏa ngục * Và loại thức ăn làm nghẹn họng và một sự trừng phạt rất đau đớn﴾ Al-Muzzammil: 12 - 13.

Cầu xin Allah ban cho chúng ta thiên đàng và những gì làm chúng ta gần gũi nó qua những lời nói cũng như hành động, và cầu xin Ngài che chở chúng ta thoát khỏi hỏa ngục qua những lời nói và hành động.

Giới thiệu về đức tin Islam và tầm quan trọng của nó

1) Giới thiệu về đức tin Islam.

Tôn giáo Islam bao gồm hai phần: đức tin và giáo lý. Đức tin là sự tin tưởng của bản thân, sự lòng của con tim cùng với sự khẳng định chắc chắn không một chút ngờ vực.

Giáo lý là những hành động mà Islam bắt buộc người Muslim phải thi hành như: dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay tháng Romadon, hiếu thảo với cha mẹ .v.v..

Nền tảng cơ bản của đức tin: là sự tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu.

Bằng chứng cho vấn đề đó như sau:

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ ﴿البقرة: ١٧٧﴾

﴿Nhân đức không phải là các người quay mặt về hướng đông hay hướng tây, mà nhân đức là việc ai tin tưởng nơi Allah, vào ngày phán xử cuối cùng, vào các Thiên Thần, vào các kinh sách (của Ngài) và vào các Nabi (của Ngài)﴾ Al-Baqoroh: 177.

Allah phán về định mệnh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾﴾ القمر: ٤٩ -

٥٠

﴿Quả thật, TA (Allah) đã tạo hóa tất cả mọi vật đều theo định mệnh * Và mệnh lệnh của TA là một lời duy nhất như một cái nháy mắt﴾ Al-Qomar: 49 – 50.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((الإيمانُ أنْ تُؤمنَ باللهِ وملائكتهِ وكتبهِ ورُسُلِهِ واليومِ الآخرِ وتؤمنَ بالقدرِ خيرهَ وشرهَ)) رواه مسلم.

"Đức tin là anh tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu." Hadith do Muslim ghi lại.

2) Tầm quan trọng của đức tin trong Islam

Cho thấy rằng đức tin trong Islam rất quan trọng qua những vấn đề sau:

1- Con người rất cần đến đức tin này trên tất cả mọi sự cần thiết trong cuộc sống. Bởi vì, sẽ không tìm đâu được sự an nhàn, thanh tĩnh trong tâm và hạnh phúc trong cuộc sống ngoại trừ là thờ Allah duy nhất Đấng đã tạo hóa ra họ.

2- Đức tin là nhiệm vụ quan trọng nhất, vì vậy nó là điều đầu tiên bắt buộc nhân loại phải thi hành, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ))
رواه البخاري ومسلم.

"Ta nhận được lệnh phải tranh đấu với mọi người cho đến họ chấp nhận Allah duy nhất để tôn thờ, và Muhammad là Rosul của Ngài."
Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

3- Đức tin là điều duy nhất thực hiện được sự bình an, hài lòng, hạnh phúc và vui vẻ, qua lời phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ البقرة: ١١٢

﴿Vâng, bất cứ ai nộp trọn sắc diện của mình cho Allah đồng thời là một người đức hạnh thì sẽ được phần thưởng từ Thượng Đế của y. Họ sẽ không lo sợ cũng sẽ không buồn phiền﴾ Al-Baqoroh: 112.

Và đức tin cũng là điều duy nhất thực hiện được sự mạnh lành và thanh thản, qua lời phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىءِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَنَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾
الأعراف: ٩٦

﴿Và nếu dân cư của các thị trấn tin tưởng và kính sợ Allah thì chắc chắn TA sẽ mở ra cho họ bao thứ ân phúc từ trên trời xuống dưới đất﴾ Al-A'raaf: 96.

4- Đức tin là lí do để tạo dựng được một đất nước Islam vững chắc và hùng mạnh, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾
الأنبياء: ١٠٥

﴿Và chắc chắn TA quyết định trong Zabur (Kinh Thi Thiên đã ban cho Nabi Dawud) sau bức Thông điệp (tức quyển mẹ ở nơi Allah) rằng trái đất sẽ là (bất động sản) mà những bề tôi lương thiện của TA sẽ thừa hưởng﴾ Al-Ambiya: 105.

- Ông Ibnu Abbaas nói: "*Trái đất được nhắc trong câu kinh là phần đất của thiên đàng.*" Trích từ quyển Tafseer của ông Ibnu Kathir.

Đức tin vào Allah Đấng Tối Cao

* Ý nghĩa của niềm tin vào Allah:

Là sự tin tưởng chắc chắn rằng, khẳng định rằng Allah luôn hiện hữu và hài lòng rằng Allah là Đấng tạo hóa, Đấng xứng đáng được thờ phụng và Ngài sử hữu những đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả.

Cho nên việc tin tưởng vào Allah bao gồm bốn điều:

- 1- Tin tưởng rằng Allah luôn hiện hữu.
- 2- Tin tưởng về việc tạo hóa là do Allah tạo.
- 3- Tin tưởng về việc thờ phụng chỉ dành riêng Allah.
- 4- Tin tưởng vào những đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Allah.

* Bốn điều trên được phân tích như sau:

1- Tin tưởng rằng Allah luôn hiện hữu.

a) Hài lòng về sự hiện hữu của Allah là điều tất yếu của con người, đại đa số nhân loại đều biết rằng Allah luôn hiện hữu và không một ai phản đối lại việc này ngoại trừ một số ít vô tín ngưỡng mà thôi.

Quả thật, trong bản chất tự nhiên của tất cả con người và vạn vật đều tin tưởng vào sự hiện hữu của Đấng Tạo Hóa mà không cần phải học hỏi gì cả. Điều đó được chứng minh qua sự cầu xin của con người khi gặp khó khăn, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ﴾ الأنفال: ٩

﴿Và (hãy nhớ) khi các người cầu xin Thượng Đế của các người viện trợ thì được Ngài đáp lại lời thỉnh cầu đó﴾ Al-Anfaal: 9.

b) Điều mà tất cả mọi người đều công nhận là tất cả mọi hoạt động xảy ra là phải có ai đó tạo ra hành động đó. Cho nên, tất cả vạn vật mà chúng nhìn thấy từng khắc từng giờ phải có Đấng nào đó tạo ra rồi sắp xếp nên mới được như vậy. Đấng đó chính là Allah Đấng Tối Cao, bởi vì vạn vật không thể không có Đấng tạo ra và lại càng không thể nào tự tạo ra bản thân chúng, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ﴾ الطور: ٣٥

﴿Chúng sẽ không được tạo ra nếu không có Đấng Tạo Hóa, chúng lại càng không thể tự tạo ra bản thân chúng﴾ Al-Tur: 35.

Qua câu kinh trên chứng minh rằng Đấng tạo hóa ra vạn vật chính là Allah Đấng Hồng Phúc, Đấng Tối Cao.

c) Qua quy luật của vũ trụ, việc luân chuyển của trời đất, các vì sao, cây cối lại càng khẳng định được rằng vũ trụ này chỉ có một Đấng Tạo Hóa mà thôi, đó là Allah Đấng Vinh Quang, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْفَعَنَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ النمل: ٨٨

﴿Công trình nghệ thuật của Allah, Đấng đã hoàn chỉnh mọi vật﴾ Al-Naml: 88.

Các vì tinh tú như mặt trời, mặt trăng và các vì sao luân chuyển theo một qui luật nhất định không hề sai lệch, mỗi vì tinh tú luân chuyển theo quỹ đạo đã được thiết kế cho nó không quá chậm cũng không vượt mức, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾

يس: ٤٠

﴿Mặt trời không được phép bắt kịp mặt trăng và ban đêm không được phép qua mặt ban ngày, mỗi cái bơi đi theo quỹ đạo riêng biệt﴾ Yasin: 40.

2- Tin tưởng về việc tạo hóa là do Allah tạo

a) Tin tưởng về việc tạo hóa là do Allah tạo mang ý nghĩa như sau:

Hài lòng rằng Allah là Thượng Đế của vạn vật, Đấng quản lý tất cả, Đấng tạo hóa ra tất cả, cấp dưỡng cho tất cả, Ngài ban cho sự sống, cái chết, tạo ra điều lợi, điều hại, tất cả mệnh lệnh là của Ngài, trong tay Ngài có tất cả và Ngài có khả năng trên tất cả không có cộng tác hay đối tác cùng Ngài.

Tin tưởng về việc tạo hóa là do Allah tạo: là sự tin tưởng chắc chắn rằng Allah là Thượng Đế duy nhất không có đối tác hay cộng tác cùng Ngài, tất cả mọi hoạt động xảy ra trên vũ trụ này là do Allah duy nhất tạo, như được Allah phán trong câu kinh sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ الزمر: ٦٢

﴿Allah là Đấng tạo hóa tất cả vạn vật và là Đấng Bảo hộ cho tất cả﴾ Al-Zumar: 62.

Allah là Đấng cấp dưỡng cho toàn thể vạn vật, được thể hiện qua câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا﴾ هود: ٦

﴿Và không một sinh vật nào sống trên trái đất mà nguồn lương thực lại không do Allah cung cấp﴾ Hud: 6.

Allah là Đấng Cai Quản cả vũ trụ, như Ngài đã phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ﴾ المائدة: ١٢٠﴾

﴿Allah nắm quyền thống trị các tầng trời và trái đất và vạn vật giữa trời đất﴾ Al-Ma-i-dah: 120.

b) Allah tự hài lòng tạo ra tất cả vạn vật, như được phán:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ الفاتحة: 2

﴿Mọi lời ca ngợi, tán dương đều kính dâng Allah Đấng Chúa Tể của toàn vũ trụ﴾ Al-Fatihah: 2.

Câu: "Đấng Chúa Tể của toàn vũ trụ" mang ý nghĩa là tạo hóa ra vũ trụ và vạn vật, rồi quản lý chúng, dạy dỗ và cấp dưỡng chúng bằng bổng lộc và sự ưu ái của Ngài.

c) Trong nhân loại ai cũng con chấp nhận rằng vũ trụ này là do Đấng Tạo Hóa tạo ra và Đấng Tạo Hóa đó chính là Allah kẻ cả thị dân đa thần trong thời kỳ Nabi ﷺ cũng công nhận như thế, qua lời phán sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا نُنْفِقُ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ

تَعَامُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ﴾ المؤمنون: ٨٦ - ٨٩

﴿Hãy hỏi chúng (Muhammad): "Ai là Chủ Nhân của bảy tầng trời và chiếc ngai vương vĩ đại?" * Chắc chắn chúng sẽ đáp: "Allah", hãy bảo chúng: "Thế các người không sợ Ngài hay sao?" * Hãy hỏi chúng: "Ai là Đấng nắm quyền thống trị vạn vật trong tay và là Đấng bảo vệ (tất cả) nhưng không có một ai thoát khỏi định mệnh do Ngài định, nếu các người biết được điều đó" * Chắc chắn chúng sẽ đáp: "Allah", hãy bảo chúng: "Thế tại sao các người còn mê muội"﴾ Al-Muminun: 86 – 89.

Là người Muslim không chỉ phải tin tưởng về sự tạo hóa là do Allah tạo mà còn phải tin tưởng rằng việc thờ phụng chỉ dành riêng Ngài. Xưa kia, Nabi ﷺ đã đấu tranh với thị dân đa thần Ả-rập trong khi họ tin tưởng rằng vũ trụ này là do Allah tạo.

d) Tất cả vũ trụ này từ bầu trời, trái đất, hành tinh, vì sao, cây cối, loài người đến cả ma quỷ đều phục tùng Allah Đấng Tối Cao, như đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا﴾ آل عمران: ٨٣

﴿Bất cứ ai trong các tầng trời và trái đất, dù muốn hay không đều phải phục tùng Ngài﴾ Ali I'mron: 83.

Cho nên, không một tạo vật nào thoát khỏi định mệnh do Allah định đoạt cả, Ngài cai quản nó thay đổi nó như thế nào ra sao là tùy ý muốn của Ngài, vì Ngài đã tạo hóa ra chúng và tất cả vạn vật ngoài Allah đều là tạo vật rất yếu ớt rất cần thiết đến sự trợ giúp của Đấng Tạo Hóa đã tạo hóa ra chúng.

e) Một khi đã hài lòng rằng Allah là Đấng có uy quyền tất cả, vì không có Đấng Tạo Hóa, không có Đấng Cấp Dưỡng cũng không có Đấng Cai Quản nào cả mà chỉ có Allah duy nhất lại càng không có sự cử động nào dù vật đó nhỏ bằng hạt cải cũng phải thông qua mệnh lệnh của Ngài. Qua đó, bắt buộc chúng ta phải bám chặt lấy Allah duy nhất trong mọi việc từ cầu xin, than van .v.v.. vì Allah là Đấng đã tạo hóa ra chúng ta, cấp dưỡng cho chúng ta, cai quản chúng ta.

3- Tin tưởng rằng việc tôn thờ chỉ dành riêng Allah

a) Tin tưởng rằng việc tôn thờ chỉ dành riêng Allah mang ý nghĩa như sau:

Là sự tin tưởng chắc chắn rằng chỉ có Allah mới xứng đáng được tôn thờ bằng mọi cách tôn thờ cả hành động bên ngoài lẫn bên trong như: cầu xin, sợ hãi, phó thác, cầu xin giúp đỡ, dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay .v.v..

Là người Muslim phải biết chắc chắn rằng Allah là duy nhất không có cộng tác hay đối tác với Ngài, cho nên không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phượng mà duy chỉ Allah, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْهَكَرُّ إِلَهٌُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ البقرة: ١٦٣

﴿Và Thượng Đế của các người là một Thượng Đế duy nhất, Không có Thượng Đế nào khác, duy chỉ có Ngài (Allah), Đấng rất mực Nhân từ, rất mực Khoan dung﴾ Al-Baqoroh: 163.

Allah đã thông báo cho nhân loại biết rằng Ngài là Thượng Đế duy nhất, vì vậy không được hướng bất cứ thể loại tôn thờ nào vào thần linh khác.

b) Tin tưởng rằng việc tôn thờ chỉ dành riêng Allah:

Là sự hiểu biết của bề tôi duy chỉ Allah mới xứng đáng cho nhân loại thờ phụng đồng thời phải kính yêu, tôn sùng và tất cả những gì liên quan đến tôn thờ chỉ dành riêng cho Allah. Cho nên, không được cầu xin,

sợ hãi, phó thác, quỳ lại, phủ phục hay tôn thờ bất cứ thần linh nào ngoài Allah cả, nhằm để xác thực lại câu kinh:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ الفاتحة: 5

﴿Duy chỉ Ngài chúng tôi tôn thờ và cũng duy chỉ Ngài chúng tôi cầu xin sự giúp đỡ﴾ Al-Fatihah: 5.

c) Tâm quan trọng của sự tin tưởng rằng việc tôn thờ chỉ dành riêng Allah như sau:

1- Mục đích tạo hóa loài ma quỷ và loài người là nhằm để tôn thờ Allah duy nhất không được tỏ hợp Ngài bất cứ điều gì hay vật gì, như Allah phán:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاريات: 56

﴿Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA﴾ Al-Zariyat: 56.

2- Mục đích gọi các vị Rosul và lời mặc khải Kinh Sách từ trời xuống cho nhân loại nhằm để họ hài lòng chỉ có Allah duy nhất mới xứng đáng để tôn thờ, như được phán:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ النحل: 36

﴿Và chắc chắn TA đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul (với mệnh lệnh): "Hãy thờ phụng Allah và tránh xa mọi tà thần."﴾ Al-Nahl: 36.

3- Nhiệm vụ đầu tiên của mỗi người là phải tin tưởng rằng riêng chỉ Allah mới xứng đáng để thờ phụng như lời khuyên của Nabi ﷺ dành cho Mu-a'd bin Jabal ؓ khi cử phái ông đi truyền bá Islam ở Yamen:

﴿إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَلْيُكُنْ أَوَّلُ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ: شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ متفق عليه.

"Quả thật, anh sẽ đến gặp nhóm thị dân Kinh Sách (Do Thái giáo và Thiên Chúa giáo) thì việc đầu tiên anh kêu gọi họ tôn thờ Allah duy nhất." Hadidth do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

d) Ý nghĩa câu: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ "La i la ha il lol loh":

Đây là câu nói vĩ đại, là nhiệm vụ đầu tiên cũng là điều bắt buộc mỗi người, do đó ai chết trong khi biết được duy chỉ Allah để tôn thờ chắc chắn là người của thiên đàng, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ)) مسلم.

"Ai chết và hiểu được rằng "La i la ha il lol loh" thì được vào thiên đàng." Hadith do Muslim ghi lại.

Qua Hadith việc hiểu biết ý nghĩa câu "La i la ha il lol loh" là nhiệm vụ quan trọng nhất đối với người Muslim.

Còn ý nghĩa câu "La i la ha il lol loh": là không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất, tức phủ nhận hết tất cả thần linh đồng thời xác thực lại tất cả việc tôn thờ là dành riêng Allah duy nhất.

Ý nghĩa chữ Thượng Đế: là Đáng được tôn thờ, cho nên ai tôn thờ bất cứ vật gì hay thần linh nào ngoài Allah đều vô giá trị.

Allah là Thượng Đế được tôn thờ bằng cả con tim hết lòng thương yêu, tôn sùng, phủ phục, sợ hãi, ao ước, phó thác cho Ngài và cầu xin Ngài.

Sẽ không tìm được niềm hạnh phúc thật sự và sự vui vẻ tột cùng cho đến khi tôn thờ Allah duy nhất.

e) Nền tảng của câu: "La i la ha il lol loh"

Câu vĩ đại này gồm có hai nền tảng: phủ nhận và xác thực.

Nền tảng thứ nhất: "La i la ha" tức "không có Thượng Đế nào được thờ phụng" đây là sự phủ nhận tất cả mọi sự tôn thờ hướng về những thần linh khác ngoài Allah, vô hiệu hóa sự đa thần.

Nền tảng thứ hai: "il lol loh" tức "mà chỉ có Allah duy nhất" đây là sự xác thực tất cả mọi thể loại tôn thờ là dành riêng cho Allah.

Bằng chứng như sau:

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِرْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى﴾ البقرة:

٢٥٦

﴿Bởi thế, ai phủ nhận mọi tà thần và tin tưởng nơi Allah, thì chắc chắn sẽ nắm vững chiếc cán (hay sợi dây cứu rỗi) không bao giờ đứt.﴾
Al-Baqoroh: 256.

Câu: ﴿ai phủ nhận mọi tà thần﴾ là ý nghĩa của nền tảng thứ nhất còn câu: ﴿và tin tưởng nơi Allah﴾ là ý nghĩa của nền tảng thứ hai.

f) Điều kiện của câu: "La i la ha il lol loh"

Câu: "La i la ha il lol loh" có bảy điều kiện đối với người nói câu này cần phải hội tụ đủ những điều kiện này và những điều kiện được phân tích như sau:

1- **Kiến thức:** tức hiểu được ý nghĩa câu "La i la ha il lol loh", như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ محمد: ١٩

﴿Bởi thế, hãy biết rằng quả thật, không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah﴾ Muhammad: 19.

2- **Lòng khẳng định:** tức người nói phải khẳng định chắc chắn trong lòng không một chút ngờ vực, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا﴾ الحجرات: ١٥

﴿Những người tin tưởng thật thụ là những ai tin tưởng vào Allah và Rosul của Ngài và trong lòng không một chút lưỡng lự đắn đo﴾ Al-Hujurot: 15.

3- **Chấp nhận:** Một khi nói câu tuyên thệ vĩ đại này bắt buộc phải tôn thờ Allah duy nhất từ bỏ tất cả những thần linh khác còn nếu không sẽ giống như đám người đã được miêu tả trong câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ (٣٥) وَيَقُولُونَ آيْنَا لَنَارِكُوا إِلَهَاتِنَا

لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ الصافات: ٣٥ – ٣٦

﴿Quả thật chúng là những kẻ, khi được nhắc: Không có Thượng Đế nào khác duy chỉ Allah (là Thượng Đế) họ lại tỏ ra ngạo mạn. * Và chúng bảo: Sao! chúng tôi phải bỏ các thần linh của chúng tôi chỉ vì một tên thi sĩ mất trí (Muhammad) hay sao ?﴾ Al-Soffaat: 35 – 36.

4- **Khuất phục:** được chứng minh qua lời phán sao:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى﴾ لقمان:

٢٢

﴿Và ai đệ nạp diện mạo của mình cho Allah đồng thời là một người đức hạnh, thì chắc chắn sẽ nắm được chiếc cán (cứu rỗi) vững chắc﴾ Luqman: 22.

Câu: ﴿Và ai đệ nạp diện mạo của mình﴾ tức phủ phục Allah, còn câu: ﴿chiếc cán (cứu rỗi) vững chắc﴾ chính là câu: "La i la ha il lol loh"

5- **Chân thật:** tức nói một cách thành thật bằng cả tâm lòng, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صِدْقًا مِنْ

قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ)) البخاري ومسلم.

"Không ai thốt lên lời: Xin chấp nhận không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ mà chỉ có Allah duy nhất và Muhammad là nô lệ và Rosul của Ngài một cách chân thành xuất phát từ con tim, mà không được Allah cấm hỏa ngục chạm đến họ." hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

6- **Thành tâm:** Là tránh xa tất cả mọi việc liên quan đến tính đa thần và không vì lợi ích của trần gian, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَتَّبِعِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ)) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

"Quả thật, Allah cấm hỏa ngục chạm vào những ai nói lên câu không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ mà chỉ có Allah duy nhất một cách thành tâm chỉ vì Ngài mà thôi." Hadith do Al-Bukhory và Muslim.

7- **Kính yêu:** Đối với người Muslim phải hết mực kính yêu Allah, như đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ البقرة: ١٦٥

﴿Và trong nhân loại có những kẻ đã dựng những đối thủ ngang vai với Allah. Họ yêu thương chúng giống với tình thương mà họ dành cho Allah. Còn những người có đức tin thì thương yêu Allah rất mãnh liệt﴾ Al-Baqoroh: 165.

Những người nói câu: "La i la ha il lol loh" họ dành riêng sự thương yêu cho Allah một cách chân thành, còn những người đa thần họ chia sẻ sự thương yêu đó cho những thần linh khác với việc làm này nó xóa đi ý nghĩa câu "La i la ha il lol loh"

g) Ý nghĩa của chữ tôn thờ:

Là danh từ tổng hợp mọi điều làm Allah yêu thương và hài lòng thông qua lời nói và hành động trong tâm khảm lẫn bề ngoài như: kính yêu Allah, thương yêu Rosul ﷺ, sợ hãi Allah, phó thác cho Allah, cầu xin Allah, dâng lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, hiếu thảo với song thân, tụng niệm tưởng nhớ Allah, chiến đấu với người Kafir (người ngoại đạo), với người ngụy thiện và nhiều việc làm khác .v.v..

Tôn thờ có rất nhiều hình thức như xướng đọc Thiên Kinh Qur'an, đối xử tốt với người nghèo người cần sự giúp đỡ, nói năng thật thà, lịch thiệp, làm người đáng tin cậy.

Sự tôn thờ không phải chỉ vồn vẹn trong việc dâng lễ Solah, nhịn chay mà còn bao gồm tất cả mọi hành động của người có đức tin với định tâm kính dâng Allah kể cả những hành động thường ngày như: ăn, uống, ngủ... nếu định tâm làm những việc đó để có sức tiếp tục làm những việc qui phục Allah sẽ được ban thưởng. Cho nên, những việc làm dường như là thói quen nhưng khi được đi cùng với sự định tâm kính dâng Allah thì chắc chắn được Ngài ban thưởng.

h) Allah đã tạo loài ma quỷ và loài người với mục đích chính là chỉ tôn thờ Ngài duy nhất, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ

﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ الذاريات: ٥٦ - ٥٨

﴿Và TA (Allah) không tạo hóa ra loài Jin và loài người ngoại trừ để tôn thờ TA * TA không đòi hỏi bổng lộc từ chúng và cũng không đòi hỏi chúng nuôi TA * Chính Allah là Đấng cấp dưỡng (cho tất cả), Đấng có quyền lực, Đấng rất hùng mạnh﴾ Al-Zariyat: 56 – 58.

Allah đã báo cho nhân loại lí do tạo hóa họ là nhằm thi hành mọi việc hành đạo kính dâng Ngài, nhưng phải biết rằng Allah không cần đến sự tôn thờ đó của họ vì Ngài rất giàu có, chỉ có thiên hạ là những người nghèo khổ mới cần thiết thi hành sự tôn thờ Ngài.

Vì sự nghèo khổ của nhân loại nên cần phải tôn thờ Allah duy nhất không tỏ hợp Ngài bất cứ điều gì. Đối với nhân loại sự cần thiết này còn hơn cả thức ăn và thức uống.

Một khi trái tim đã thấm nhuần nguồn lực thuần phục vâng lệnh Allah và thành tâm vì Ngài, thì lúc đó sẽ không có một nguồn lực hay lương thực nào so sánh cho bằng sự ngọt ngào, êm thấm, thoải mái trong lòng bằng sự thuần phục đó ở trên đời này, từ đó sẽ không cảm thấy sợ hãi, lo lắng, buồn phiền nữa vì lúc nào cũng cảm thấy gần gũi với Allah.

i) Nền tảng của việc tôn thờ:

Việc thờ phụng mà Allah đã ra lệnh được xây dựng trên hai nền tảng quan trọng:

Thứ nhất : hoàn toàn thuần phục và kính sợ Allah.

Thứ hai : đặt sự thương yêu Allah lên hàng đầu.

Việc tôn thờ mà Allah ra lệnh cho bày tỏ của Ngài thi hành phải phối hợp giữa hoàn toàn thuần phục, kính sợ Allah với việc luôn đặt sự thương yêu Allah lên hàng đầu, không được thiếu một trong hai nền tảng trên. Nếu chỉ có thương yêu không có thuần phục và kính sợ giống như chỉ thích ăn uống mà thôi không phải là sự tôn thờ. Còn nếu chỉ có sợ hãi không có sự thương yêu giống như sợ hãi thú dữ mà thôi không phải là sự

tôn thờ. Cho nên, phải hội tụ đủ giữa sợ hãi và thương yêu trong việc làm mới là sự tôn thờ và sự tôn thờ không thành sợ tôn thờ cho đến khi dành riêng cho Allah duy nhất.

j) Thuần nhất Allah là lí do chấp nhận sự tôn thờ:

Việc tôn thờ mà Allah ra lệnh phải thi hành không được gọi là sự tôn thờ ngoại trừ đi cùng với việc thuần nhất Allah, vì vậy việc tôn thờ không sẽ không được chấp nhận nếu có sự đa thần hay tổ hợp tôn tại trong nó. Cũng vậy, không được cho rằng ai đó là người phục tùng Allah cho đến khi y thuần nhất Allah và tôn thờ Ngài duy nhất. Vì lẽ đó, ai tôn thờ Allah lại đồng đẳng thần linh nào đó cùng Ngài thì y không phải là người phục tùng Allah.

Thuần nhất Allah và thành tâm tôn thờ Ngài cùng với không tổ hợp hay liên quan đến tà thần đây là điều kiện thứ nhất được Allah chấp nhận việc tôn thờ, thứ hai phải phù hợp với giáo lý do Rosul Muhammad ﷺ dạy bảo.

Nói chung, việc tôn thờ muốn được Allah chấp nhận phải tuân thủ theo hai điều kiện:

- 1) Không tôn thờ bất cứ ai hay thần linh hay bất cứ vật gì mà chỉ tôn thờ Allah duy nhất, đây là ý nghĩa của tính thuần nhất Allah.
- 2) Tôn thờ Allah theo những gì được Ngài ra lệnh tức phải noi theo đường lối của Rosul ﷺ.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا

هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾ البقرة: ١١٢

﴿Vâng, bất cứ ai nạp trọn sắc diện của mình cho Allah đồng thời là một người đức hạnh thì sẽ được phần thưởng nơi Thượng Đế của họ. Họ sẽ không lo sợ cũng sẽ không buồn phiền﴾ Al-Boqoroh: 112.

Câu: ﴿nạp trọn sắc diện của mình﴾ là xác định tính thuần nhất và thành tâm tôn thờ Allah.

Và câu: ﴿là một người đức hạnh﴾ tức noi theo tấm gương của Rosul của Allah ﷺ.

k) Shirk tức sự tổ hợp hay sự đa thần:

Shirk là đối thủ nặng cân với sự tin tưởng việc tôn thờ dành riêng Allah. Bởi vì, sự tin tưởng việc tôn thờ Allah duy nhất là nhiệm vụ rất đỗi quan trọng còn sự tổ hợp hay sự đa thần là trọng tội lớn nhất và là tội duy nhất không được Allah tha thứ, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ النساء: ١١٦

﴿Quả thật, Allah không bao giờ tha thứ việc tở hợp (ai hay vật gì) cùng với Ngài nhưng Ngài lại tha thứ những tội lỗi khác ngoài nó cho bất cứ ai Ngài muốn﴾ Al-Nisa: 116.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ لقمان: ١٣

﴿Quả thật, tở hợp những thần linh khác cùng với Allah là một điều sai quấy vô cùng to tát﴾ Luqman: 13.

Và khi có người hỏi Nabi ﷺ tội nào là lớn nhất đối với Allah ? Người trả lời:

قَالَ ﷺ: ((أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ)) البخاري ومسلم.

"Đó là sự đồng đẳng với Allah với một thần linh khác trong khi Ngài đã tạo ra anh." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Sự tở hợp hay sự đa thần xóa bỏ đi tất cả mọi điều thiện mà người đó gom góp từ trước, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ الأنعام: ٨٨

﴿Và nếu họ tở hợp những thần linh khác cùng với Allah (trong việc thờ phụng) thì chắc chắn tất cả việc làm của họ đã từng làm sẽ tiêu tan﴾ Al-An-a'm: 88.

Chẳng những tất cả mọi việc làm trở nên vô nghĩa mà người phạm phải tội tở hợp còn phải chịu một hình phạt thích đáng đó là vĩnh viễn trong hỏa ngục, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُ، مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ﴾ المائدة: ٧٢

﴿Quả thật, ai tở hợp thần linh cùng với Allah thì chắc chắn sẽ bị cấm vào thiên đàng và chỗ ở của y sẽ là hỏa ngục.﴾ Al-Ma-i-dah: 72.

Sự tở hợp có hai loại: lớn và nhỏ.

- **Tở hợp lớn:** là thay đổi một trong những việc tôn thờ hướng về thần linh khác ngoài Allah dù là lời nói hay hành động đã được Allah yêu thích, đây là sự tở hợp, là sự phủ nhận.

Thí dụ: cầu xin ngoài Allah ban cho bổng lộc hoặc sức khỏe hoặc phước tách hoặc quỳ lại thần linh khác ngoài Allah.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ غافر: ٦٠

﴿Và Thượng Đế của các người phán rằng: "Hãy cầu xin TA đi sẽ được TA đáp lại cho các người."﴾ Ghofir: 60.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ المائدة: ٢٣

﴿Và hãy phó thác cho Allah nếu các ngươi là người có đức tin﴾ Al-Ma-i-dah: 23.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاتَّجِدُوا لِلَّهِ وَأَعْبُدُوا﴾ النجم: ٦٢

﴿Thôi hãy quì mọp xuống quỳ lại Allah và thờ phượng Ngài﴾ Al-Najm: 62.

Bởi vì, lời cầu xin, sự phó thác và quỳ lại thuộc về tôn thờ, điều mà Allah đã ra lệnh. Vì vậy, ai thay đổi những điều đó hướng về những thần linh khác ngoài Allah thì y không còn là người Muslim nữa mà trở thành người đa thần, kẻ phủ nhận Allah.

- **Tổ hợp nhỏ**: là tất cả lời nói, hành động và những con đường dẫn đến sự tổ hợp lớn.

Thí dụ: trang hoàng ngôi mộ thành Masjid, dâng lễ Solah ở ngôi mộ với những điều này bị nghiêm cấm. Người đứng ra xây dựng sẽ chịu phải lời nguyên rủa, bị tránh xa hồng ân của Allah, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ)) البخاري
ومسلم.

"Allah đã nguyên rủa bọn Do Thái giáo và Thiên Chúa giáo, chúng đã tạo dựng các ngôi mộ của các vị Nabi thành Masjid để thờ phụng." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Việc tạo dựng các ngôi mộ trở thành Masjid là điều bị nghiêm cấm, còn phương tiện dẫn đến cầu xin người chết và cầu xin trực tiếp với người chết là sự tổ hợp lớn.

4- Tin tưởng vào những đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Allah

a) Là thừa nhận, tin tưởng tất cả các đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Allah do chính Ngài đã tự thừa nhận trong Thiên Kinh Qur'an hoặc do chính Rosul ﷺ của Ngài đã kể theo mặt xứng đáng với Allah.

Allah Đáng Vinh Quang tuyệt đối không có gì giống Ngài cả từ đại danh cho đến tính cách, như được phán qua câu Kinh sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا

يَذُرُكُمْ فِيهِ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ الشورى: ١١

﴿(Allah là) Đấng sáng tạo các tầng trời và trời đất. Ngài tạo ra từ bản thân các người thành các bà vợ cho các người và (tạo) từ các loại gia súc các con mái cho chúng. Bằng cách đó, Ngài gia tăng các người thêm đông đảo. Không một có cái gì giống Ngài cả. Và Ngài là Đấng Hằng Nghe, Đấng Hằng Thấy﴾ Al-Shuro: 11.

Vì vậy, Allah là Đấng rất Ưu Việt không có bất cứ điều gì giống hay tương tự hay có thể so sánh với Ngài đặng từ các đại danh cho đến tính cách. Đại danh của Allah thì có rất nhiều như: Rohman (Đấng Rất Mực Độ Lượng), Basir (Đấng Hằng Thấy), Aziz (Đấng Hùng Mạnh).

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ الْفَاتِحَةِ: ٣

﴿Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung﴾ Al-Fatihah:

3

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ الشورى: ١١

﴿Và Ngài là Đấng Hằng Nghe, Đấng Hằng Thấy﴾ Al-Shuro: 11.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لقمان: ٩

﴿Và Ngài là Đấng Hùng Mạnh, Đấng Rất Mực Sáng Suốt﴾ Al-Shuro:

11.

b) Thành quả của sự tin tưởng các đại danh và tính cách tuyệt đối cao cả của Allah như:

1- Hiểu biết hơn về Allah, cho nên ai tin tưởng các đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Allah được trao dồi thêm kiến thức về Allah, kể đến là động cơ làm cho đức tin được kiên cố, vững chắc hơn và làm cho tính thuần nhất Allah ngày càng mạnh hơn.

2- Ca tụng Allah bằng các đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Ngài và đây là thể loại tụng niệm tốt nhất, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ الأحزاب: ٤١

﴿Hỡi những người có đức tin! Hãy ca tụng, tán dương Allah cho thật nhiều﴾ Al-Ahzaab: 41.

3- Cầu xin Allah thông qua các đại danh và các tính cách tuyệt đối cao cả của Ngài, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾ الأعراف: ١٨٠

﴿Allah có các danh xưng tốt đẹp nhất, do đó hãy cầu xin Ngài bằng các đại danh đó﴾ Al-A'raaf: 180.

Thí dụ: Thừa Allah bề tôi cầu xin Ngài, bởi vì Ngài là Đấng Cấp Dưỡng xin hãy cấp dưỡng cho bề tôi

4- Hưởng được cuộc sống tràn đầy vui vẻ và hạnh phúc ở trần gian cả niềm sung sướng ở thiên đàng trong ngày tận thế.

* Thành quả của đức tin về Allah

Niềm tin về Allah đạt được nhiều thành quả cho chúng ta cả trần gian lẫn ngày sau. Mọi điều tốt đẹp có được ở cuộc sống trần gian và ngày sau cả việc tai qua nạn khỏi có được là do có niềm tin về Allah.

* Những thành quả đó là:

1- Allah chống đỡ cho người có đức tin tránh được mọi điều xấu, cứu vớt họ tránh khỏi nạn kiếp và bảo vệ họ thoát khỏi cạm bẫy của kẻ thù, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ الحج: ٣٨

﴿Quả thật, Allah sẽ chống đỡ cho những người có đức tin﴾ Al-Haj: 38.

2- Đức tin là lý do để được hưởng cuộc sống sung sướng, hạnh phúc, vui vẻ, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ النحل:

97

﴿Ai làm việc thiện bất luận nam hay nữ, và là người có đức tin thì chắc chắn TA sẽ cho y cuộc sống lành mạnh tốt đẹp﴾ Al-Nahl: 97.

3- Đức tin bảo vệ cơ thể thoát khỏi mọi bùa ngải, phép thuật. Vì vậy, ai tin tưởng Allah bằng cả tấm lòng, trông cậy mọi chuyện vào Allah duy nhất, Đấng Chúa Tể của vũ trụ và muôn loài, Ngài là Thượng Đế xứng đáng được thờ phụng không có ai ngoài Ngài cả. Cho nên, không được sợ bất cứ tạo vật nào cả cũng không trông cậy vào bất cứ ai để được thoát khỏi mọi bùa ngải và phép thuật.

4- Đức tin giúp con người chiến thắng vượt được mọi thử thách, như Allah phán về những người có đức tin:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ البقرة: ٥

﴿Họ là những người theo đúng sự dẫn dắt của Thượng Đế (Allah) của họ (đã ban xuống) và họ là những người sẽ thành đạt﴾ Al-Baqoroh: 5.

5- Thành quả vĩ đại nhất của đức tin vào Allah: là làm hài lòng Allah, được bước vào thiên đàng, đạt được sự sung sướng vĩnh viễn tràn đầy hồng ân.

Tin tưởng vào các Thiên Thần

a) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào các Thiên Thần:

Là tin tưởng chắc chắn rằng các Thiên Thần là có thật, họ là một loại tạo vật trong các tạo vật của Allah, họ không bao giờ làm trái điều gì do Allah đưa ra và làm theo những gì đã được lệnh, như Allah phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْقُونَهُ، بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾﴾

الأنبياء: ٢٦ – ٢٧

﴿Ngược lại, Họ (người đa thần cho rằng các Thiên Thần là con của Allah) đều là những bề tôi vinh dự (của Allah). * Họ không dám nói trước Ngài (dù một lời) và chỉ làm theo mệnh lệnh của Ngài﴾ Al-Ambiya: 26 – 27.

* Tin tưởng vào các Thiên Thần của Allah bao gồm bốn yếu tố:

- 1- Tin tưởng các Thiên Thần là có thật và tồn tại.
- 2- Tin tưởng vào Thiên Thần đã được biết tên như: Đại Thiên Thần Jibroil جبرائيل và tin tưởng cả các Thiên Thần chưa được biết tên.
- 3- Tin tưởng vào các thuộc tính của họ.
- 4- Tin tưởng vào các nhiệm vụ của họ đã được Allah giao phó như: Thiên Thần chỉ tán dương ca tụng Allah, Thiên Thần tôn thờ Allah cả ngày lẫn đêm không mệt mỏi hay than van.

* Tin tưởng vào các Thiên Thần là một trong các nền tảng của đức tin, như Allah phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿ءَأَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ، وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَأَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ،﴾

البقرة: ٢٨٥

﴿Rosul (Muhammad) đã tin tưởng vào điều đã được mặc khải xuống cho Người từ Thượng Đế của Người và những người có đức tin (cũng tin tưởng như Người). Tất cả đều tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các Kinh Sách của Ngài﴾ Al-Baqoroh: 285.

Nabi ﷺ nói về đức tin như sau:

﴿قَالَ ﷺ عَنِ الْإِيمَانِ: ((أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ

خَيْرِهِ وَشَرِّهِ)) رواه مسلم.

"Đức tin là anh tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu." Hadith do Muslim ghi lại.

b) Thuộc tính của Thiên Thần:

- Về hình dạng: như được Nabi ﷺ kể Thiên Thần được tạo ra từ ánh sáng, được thể hiện qua Hadith sau:

قَالَ ﷺ: ((خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ...)) مسلم.

Nabi ﷺ nói: "**Thiên Thần được Allah tạo ra từ ánh sáng...**" Hadith do Muslim ghi lại.

- Allah báo cho biết các Thiên Thần khác nhau về số lượng cánh, qua câu Kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ

زَيْدٍ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ فاطر: ١

﴿Mọi lời ca ngợi và tán dương đều kính dâng Allah, Đấng đã sáng tạo các tầng trời và trái đất, Ngài đã chỉ định các Thiên Thần làm Rosul có cánh: hai hoặc ba hoặc bốn (đôi). Ngài thêm vào tạo hóa bất cứ cái gì Ngài muốn bởi vì Ngài thừa khả năng làm được tất cả mọi vật (việc)﴾ Fatir: 1.

- Nabi ﷺ đã từng nhìn thấy Đại Thiên Thần Jibroil ﷺ có sáu trăm đôi cánh. Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

- Allah đã ban cho Thiên Thần phép màu có thể biến thành dạng người đàn ông như Đại Thiên Thần Jibroil đã biết lại thành người đàn ông đến gặp bà Mar-yam và một số Thiên Thần khác được cử phái đến gặp Rosul Ibrohim ﷺ, Rosul Lut ﷺ tất cả dưới dạng người đàn ông.

- Thiên Thần là thuộc thể giới huyền bí, họ là tạo vật của Allah được tạo ra để tôn thờ Ngài, họ không có khả năng tạo hóa bất cứ cái gì cũng như không xứng đáng được tôn thờ, họ là những bầy tôi hoàn toàn phục tùng Allah không cãi lại Ngài bất cứ điều gì, như được phán về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ التحريم: ٦

﴿Họ (các Thiên Thần) không bất tuân Allah về điều gì mà Ngài ra lệnh cho họ và thi hành đúng những điều họ được truyền﴾ Al-Tahreem: 6.

c) Thể loại Thiên Thần và việc làm của họ:

Mỗi Thiên Thần được Allah bổ nhiệm cho một việc làm nhất định phục vụ cho thế giới này, trong số đó gồm:

- 1- Đại Thiên Thần Jibroil ﷺ được lãnh nhiệm vụ ban điều mặc khải từ Allah xuống cho các vị Rosul.
- 2- Có Thiên Thần được đảm nhiệm việc mưa gió mùa màng.

- 3- Có Thiên Thần được đảm nhiệm việc thổi còi tận thế như Thiên Thần Isrofeel إسرافيل.
- 4- Có Thiên Thần được đảm nhiệm việc rút hồn như Thần Chết.
- 5- Có Thiên Thần được đảm nhiệm việc ghi chép tất cả mọi hành động của con người dù tốt hay xấu, họ là những Thiên Thần đức độ.
- 6- Có Thiên Thần được đảm nhiệm việc bảo vệ con người mọi lúc mọi nơi dù ở nhà hay đi đường hay ngủ hay thức... họ là những Thiên Thần theo dõi mọi hành động của con người.

Trong số họ có Thiên Thần cai quản thiên đàng, có Thiên Thần cai quản địa ngục, có Thiên Thần chuyên theo sau những ai làm việc thiện và tán dương ca tụng Allah, có Thiên Thần đảm nhiệm vụ quản lý núi non, có những Thiên Thần xếp thành hàng không sai lệnh, có Thiên Thần đứng thờ phụng Allah không mệt mỏi và đặt biệt không một ai biết được số lượng trư hầu của Allah là bao nhiêu ngoại trừ Ngài mới biết.

d) Thành quả của niềm tin vào các Thiên Thần.

Tin tưởng vào các Thiên Thần để lại nhiều thành quả lớn trong bản thân người có đức tin như:

1- Biết được sự vĩ đại, sự hùng mạnh và khả năng tuyệt đối của Allah, khi thấy được tạo vật rất to lớn chứng minh được rằng Đấng Tạo Hóa càng vĩ đại hơn. Qua đó, làm tăng thêm đức tin cho người có đức tin về khả năng vô biên của Allah, bởi vì Ngài có khả năng tạo từ ánh sáng thành các Thiên Thần có cánh.

2- Ngay chính trong việc qui phục Allah. Vì ai tin tưởng các Thiên Thần có nhiệm vụ ghi lại tất cả mọi hành động của con người làm họ luôn kính sợ Allah mọi lúc mọi nơi dù nơi đông người hay chỉ riêng một mình và càng không dám làm sai trái với Ngài.

3- Kiên nhẫn trong việc qui phục Allah cảm nhận được sự an nhàn, thanh tĩnh. Vì người có đức tin biết chắc chắn trong vũ trụ này có hàng ngàn Thiên Thần cùng họ qui phục Allah.

4- Tạ ơn Allah đã ra lệnh cho các Thiên Thần bảo vệ che chở con người.

5- Biết được thế giới này không tồn tại mãi mãi khi biết được Thần Chết sẽ đến gặp bạn khi đã đến hạn ấn định, nhờ đó luôn sẵn lòng chuẩn bị làm mọi việc thiện cho chuyến đi cuối cùng đó.

Tin tưởng vào các Kinh Sách

a) Ý nghĩa của niềm tin vào các Kinh Sách:

Là sự tin tưởng chắc chắn Allah đã ban xuống cho các Rosul của Ngài các quyển Kinh nhằm chuyển đến con người. Những quyển Kinh này là lời nói do chính Allah nói ra, những quyển Kinh này mang lại chân lý, ánh sáng, sự hướng dẫn cho nhân loại ở đời này lẫn đời sau.

* Tin tưởng vào các Kinh Sách bao gồm ba điều:

1- Tin tưởng rằng các Kinh Sách này là do chính Allah mặc khải xuống.

2- Tin tưởng vào tên của các Kinh Sách đó là do chính Allah đặt như Kinh Qur'an được mặc khải xuống cho Nabi Muhammad ﷺ, Kinh Tâuroh (tức Kinh Cựu Ước) được mặc khải xuống cho Nabi Musa عليه السلام, Kinh Injil (tức Kinh Tân Ước) được mặc khải xuống cho Nabi Ysa عليه السلام.

3- Tin tưởng chắc chắn những gì được mặc khải xuống là sự thật như được mặc khải trong Qur'an.

Và niềm tin vào các Kinh Sách là một trong những nền tảng của đức tin, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَيَّ رَسُولِهِ

وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِن قَبْلُ ۗ﴾ النساء: ١٣٦

﴿Hỡi những người có đức tin! Hãy tin tưởng vào Allah, Rosul của Ngài, vào Thiên Kinh (Qur'an) mà Ngài đã ban xuống cho Rosul (Muhammad) của Ngài và Kinh Sách mà Ngài đã ban xuống trước (Qur'an)﴾ Al-Nisa: 136

Allah đã ra lệnh phải tin tưởng vào Ngài, vào Rosul của Ngài và vào Thiên Kinh Qur'an đã được ban xuống cho Nabi Muhammad ﷺ đồng thời tin tưởng cả những Kinh Sách đã được ban xuống trước Thiên Kinh Qur'an.

Rosul ﷺ nói về đức tin như sau:

قَالَ ﷺ: ((أَنَّ تَوْمِينَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتَوْمِينَ بِالْقَدَرِ خَيْرٌ وَشَرٌّ)) رواه مسلم.

"Đức tin là anh tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu." Hadith do Muslim ghi lại.

b) Những điểm nổi bật của Thiên Kinh Qur'an:

Thiên Kinh Qur'an là lời nói của Allah được mặc khải xuống cho Nabi Muhammad ﷺ. Đối với người Muslim phải tôn trọng quyển Thiên Kinh này, song song đó phải thi hành theo các giáo lý có trong Nó, xướng đọc và nghiền ngẫm về Nó.

Thiên Kinh Qur'an là sự hướng dẫn cho con người ở trần gian và là lý do chiến thắng ở ngày sau.

Thiên Kinh Qur'an có rất nhiều điểm nổi bật hơn so với các Kinh Sách được mặc khải xuống trước nó như:

1- Thiên Kinh Qur'an chứa đựng thuyết lý tôn thờ Allah, đồng thời xác thực lại các Kinh Sách được mặc khải trước Nó về điều chỉ tôn thờ Allah duy nhất, như được phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ﴾
المائدة: ٤٨﴾

﴿Và TA (Allah) đã mặc khải cho Người (Muhammad) Thiên Kinh (Qur'an) bằng chân lý, xác nhận lại các điều (đã được mặc khải) trong Kinh Sách trước Qur'an và là nguồn tin, là nhân chứng đáng tin cậy cho các điều đã mặc khải trong các Kinh Sách trước Qur'an﴾ Al-Ma-i-dah: 48.

2- Thiên Kinh Qur'an vĩ đại bắt buộc mọi người phải bám chặt lấy Nó, học hỏi và làm theo những gì chứa đựng trong Nó. Thiên Kinh Qur'an khác với những Kinh Sách trước là Nó được mặc khải xuống cho toàn thể nhân loại còn những Kinh Sách trước chỉ mặc khải trong giới hạn một cộng đồng nhất định, như Allah đã phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَوْحَىٰ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنَ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ﴾
الأنعام: ١٩﴾

﴿Và Qur'an này đã được mặc khải cho Ta hầu dùng cảnh cáo các người và bất cứ ai mà Nó có thể tiếp xúc﴾ Al-An-a'm: 19.

Allah sẽ đứng ra bảo vệ Thiên Kinh Qur'an tránh khỏi mọi thay đổi, mất mát, chỉnh sửa, như được phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا حَفِظْنَاهُ نَزْلًا لِّلذِّكْرِ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾
الحجر: ٩﴾

﴿Quả thật, chính TA đã ban Thiên Kinh Quran xuống và cũng chính TA sẽ bảo quản Nó﴾ Al-Hijr: 9.

c) Nghĩa vụ của người Muslim đối với Thiên Kinh Qur'an:

Khi người Muslim biết được những điểm nổi trội vượt bậc và sự phi thường của Qur'an, đối với họ phải:

- Yêu thương, xem trọng Qur'an vì đây là lời nói của Allah Đấng Tạo Hóa và đây là lời nói chân thật nhất, tốt đẹp nhất.

- Xương đọc, nghiên cứu ý nghĩa của từng chữ, từng câu, từng chương của Qur'an, đồng thời suy nghĩ về những lời hứa hẹn, những thông tin và những câu chuyện trong Qur'an.

- Áp dụng giáo lý của Qur'an trong cuộc sống, tuân thủ theo mệnh lệnh của Nó một cách chân thật.

Có người hỏi phu nhân của Nabi ﷺ bà A'-y-shah ﷺ về tính tình của Rosul ﷺ, được bà trả lời:

قَالَتْ ﷺ: ((كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنُ)) مسلم.

"Tánh tình của Rosul ﷺ là Qur'an." Hadith do Muslim ghi lại.

Ý nghĩa của Hadith là: Rosul ﷺ áp dụng giáo lý của Qur'an trong cuộc sống thực tiễn thật hoàn mỹ, cho nên Người là tấm gương đạo đức mẫu mực cho mỗi người chúng ta phải noi theo, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ

كَثِيرًا ﴿٢١﴾ الأَحْزَاب: ٢١

﴿Chắc chắn trong các người có vị Rosul của Allah, Người là một gương đạo đức mẫu mực cho những ai hy vọng về (cuộc gặp gỡ) với Allah và ngày (phán xử) cuối cùng và đồng thời họ tưởng nhớ Allah thật nhiều﴾ Al-Ahzaab: 21.

d) Sự lệnh lạc của những Kinh Sách cũ:

Trong Thiên Kinh Qur'an Allah đã báo cho biết thị dân Kinh Sách tức người Do Thái giáo và người Thiên Chúa giáo họ đã tự ý thay đổi, chỉnh sửa những Kinh Sách đã được ban cho Rosul của họ sau khi những vị Rosul này qua đời chứ không còn nguyên vẹn như Allah đã mặc khải.

Người Do Thái giáo đã thay đổi, chỉnh sửa, thêm bớt mọi giáo lý có trong Kinh Tâu-roh tức Kinh Cựu Ước, như được phán về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ﴾ النساء: ٤٦

﴿Trong số những người Do Thái giáo họ đã cố ý thay đổi ý nghĩa của những lời phán trong Kinh Sách﴾ Al-Nisa: 46.

Tương tự thế, người Thiên Chúa giáo cũng đã thay đổi, chỉnh sửa, thêm bớt mọi giáo lý có trong Kinh Injil tức Kinh Tân Ước, như được phán về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونِ أَلْسِنَتَهُم بِالْكَذِبِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ

الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

﴿آل عمران: ٧٨﴾

﴿Và quả thật, một thành phần của họ đã bóp méo Kinh Sách với miệng lưỡi của họ (khi đọc kinh) làm cho các người tưởng lầm đó là điều nằm trong Kinh sách trong lúc điều đó không phải là điều nằm trong Kinh Sách, và họ bảo đó là điều do Allah ban xuống nhưng thực sự đó không phải là điều do Allah ban xuống và họ nói dối rồi đổ thừa cho Allah trong lúc họ biết không phải như thế﴾ Ali Imron: 78.

Cho nên, Kinh Tâu-roh chúng ta thấy ngày nay không phải là Kinh Tâu-roh được Allah ban xuống cho Nabi Musa ﷺ, kể cả Kinh Injil cũng vậy không phải là Kinh Injil được Allah ban xuống cho Nabi Ysa ﷺ.

Vì vậy, Kinh Tâu-roh và Kinh Injil trong tay thị dân Kinh Sách chứa đựng những đức tin cực đoan, những tin tức vô căn cứ, những câu chuyện bịa đặt, giả dối. Là người Muslim không được tin tưởng vào các Kinh Sách của chúng ngoại trừ những điều nào được Qur'an hoặc Sunnah của Rosul ﷺ xác thực là đúng và chúng ta phủ nhận mọi điều do Qur'an và Sunnah cho là giả dối.

e) Thành quả của niềm tin vào Kinh Sách:

Tin tưởng vào Kinh Sách có được rất nhiều thành quả như sau:

1- Biết được rằng Allah luôn bảo vệ con người, Ngài không bỏ mặt sống sao thì sống nên đã ban cho họ Kinh Sách chứa đựng giáo lý để họ áp dụng trong cuộc sống đời thường để được hạnh phúc cả trần gian lẫn ngày sau.

2- Biết được sự tinh tế của Allah trong việc sắp đặt giáo lý luôn phù hợp với mỗi cộng đồng và mỗi cá nhân, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شَرْعَةً وَمِنْهَا جَا﴾ المائدة: ٤٨

﴿TA (Allah) đã qui định cho từng (Rosul) trong các người một hệ thống luật pháp và một lẽ lối nhất định﴾ Al-Ma-i-dah: 48.

3- Tạ ơn hồng ân của Allah đã ban những Kinh Sách đó xuống cho nhân loại, Kinh Sách là hào quang, là ánh sáng và là sự hướng dẫn con người đến với chân lý trong cuộc sống trần gian và ngày sau.

Tin tưởng vào các Rosul

a) Con người rất cần đến lời mặc khải:

Lời mặc khải là điều rất cần thiết và vô cùng quan trọng đối với con người, sự cần thiết đó được xếp vào hàng cao nhất trong các vấn đề cần thiết. Lời mặc khải là linh hồn, là ánh sáng, là sự sống của thế giới, sẽ tìm đâu ra niềm chiến thắng cho thế giới nếu không có linh hồn, không có sự sống và ánh sáng ? trần gian sẽ luôn bị tối tăm mù mịt cho đến khi mặt trời của lời mặc khải xuất hiện, sẽ không tìm được con đường hạnh phúc, con đường chiến thắng ở đời này và đời sau ngoại trừ thông qua các vị Rosul, lại càng không biết được đâu là chân thiện mỹ và đâu là sai trái một cách tỉ mỉ ngoại trừ thông qua các vị Rosul.

Chính Allah đã đặt cho lời mặc khải là linh hồn và khi linh hồn không còn thì cuộc sống sẽ không còn, như Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ

نُورًا تَهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ﴿الشورى: ٥٢﴾

﴿Và đúng như thế, TA (Allah) đã mặc khải cho Người (Muhammad) linh hồn theo Mệnh Lệnh của TA. Trong khi trước đó Người không hề biết Kinh Sách và đức tin là gì. Nhưng TA đã làm cho Nó (Thiên Kinh Qur'an) thành một nguồn sáng mà TA dùng để hướng dẫn người nào TA muốn trong số bầy tôi của TA﴾ Al-Shuro: 52.

Tin tưởng vào các vị Rosul là một trong những nền tảng của đức tin, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَاَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ

وَرُسُلِهِ ﴿البقرة: ٢٨٥﴾

﴿Rosul (Muhammad) đã tin tưởng vào điều đã được mặc khải xuống cho Người từ Thượng Đế của Người và những người có đức tin (cũng tin tưởng như Người). Tất cả đều tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các Kinh Sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài﴾ Al-Baqoroh: 285.

Qua câu kinh chứng minh điều: là bắt buộc người Muslim phải tin tưởng vào tất cả Rosul không phân biệt bất cứ một ai, không được tin tưởng vào Rosul này và phủ nhận Rosul kia như nhóm người Do Thái giáo và Thiên Chúa giáo đã làm.

Rosul ﷺ nói về đức tin như sau:

قَالَ ﷺ عَنِ الْإِيمَانِ: ((أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ)) رواه مسلم.

"Đức tin là anh tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu." Hadith do Muslim ghi lại.

Ngày hôm nay, chúng ta thấy trên thế giới đa số những quốc gia được gọi là văn minh tiên bộ, phát triển về công nghệ tối tân, thương mại v.v.. nhưng con người lại mất đi tình thương và tinh thần đạo giáo, không biết thờ phượng như thế nào cho đúng, và tệ hại nhất là tánh tình, cách cư xử giữa con người với nhau không còn tôn trọng nhau nữa, giá trị của con người càng bị xem thường, bao nhiêu tội lỗi xảy ra, bao nhiêu sự thuận phong, mỹ tục, luân lý bị đảo ngược.. đó là tại vì họ không thừa nhận và coi thường những vị Rosul của Allah được ban xuống để cảnh giác họ, nên tai họa mà con người đang chịu ngày hôm nay là vậy.

b) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào các Rosul:

Là sự tin tưởng chắc chắn Allah đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul với thiên lệnh kêu gọi nhân loại trở lại tôn thờ Allah duy nhất không được tổ hợp Ngài với bất cứ thần linh nào. Tất cả Rosul đều trung trực, biết kính sợ Allah, đáng tin cậy, luôn chân thành và nhiệt quyết đối với nhiệm vụ được Allah giao phó, họ không dấu giếm bất cứ điều gì cho riêng mình, lại càng không dám tự chỉnh sửa hay thêm bớt bất cứ điều gì dù là một chữ hay một dấu, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ النحل: ٣٥

﴿**Vậy chẳng phải nhiệm vụ của những Rosul (của Allah) chỉ là công khai truyền đạt (lời mặc khải của Allah) hay sao?**﴾ Al-Nahl: 35.

Tất cả Rosul đều đứng trên công lý chân chính, tất cả họ đều chung một nhiệm vụ là kêu gọi nhân loại trở về với đức tin thuần nhất Allah, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ يَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ النحل: ٣٦

﴿**Và chắc chắn TA đã cử phái cho mỗi cộng đồng một vị Rosul (với mệnh lệnh): "Hãy thờ phụng Allah và tránh xa mọi tà thần."**﴾ Al-Nahl: 36.

Nhưng giữa họ lại khác nhau về giáo lý phụ nhằm phù hợp với thời đại họ sinh sống, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾ المائدة: ٤٨

﴿TA (Allah) đã qui định cho từng (Rosul) trong các người một hệ thống luật pháp và một lẽ lối nhất định﴾ Al-Ma-i-dah: 48.

* Tin tưởng vào các Rosul bao gồm bốn yếu tố:

1- Tin tưởng rằng lời mặc khải của các Rosul là chân lý do chính Allah mặc khải xuống. Đối với ai phủ nhận lời mặc khải của một trong những Rosul giống như y phủ nhận hết tất cả họ.

2- Tin tưởng vào tất cả những Rosul được Allah báo cho biết tên như: Muhammad ﷺ, Ibrohim عليه السلام, Musa عليه السلام, Ysa عليه السلام, Nuh عليه السلام và cả những ai chưa được biết tên.

3- Tin tưởng vào những thông tin chính xác về họ.

4- Thi hành theo giáo lý của vị Rosul được đặc phái đến cho người Muslim, đây là giáo lý tốt nhất trong tất cả các giáo lý trước và là giáo lý cuối cùng của nhân loại đó là giáo lý được mặc khải cho Rosul Muhammad ﷺ.

c) Định nghĩa về Nabi và Rosul.

1- Định nghĩa Nabi:

- **Nabi theo nghĩa tiếng Arập:** có hai ý kiến:

+ Cho rằng chữ Nabi nghĩa là người truyền tin được rút ra từ chữ tin tức nên mang nghĩa là Người truyền tin từ Allah.

+ Cho rằng chữ Nabi được rút ra từ chữ Al-Nabwah có nghĩa là những gì nhô cao hơn mặt đất nên mang nghĩa là vật quý giá và có địa vị cao nhất.

- **Nabi theo nghĩa thuật ngữ:** là người đàn ông, tự do được Allah lựa chọn với sứ mệnh tuyên truyền lời mặc khải.

2- Định nghĩa Rosul:

- **Rosul theo nghĩa tiếng Arập:** thi hành theo mệnh lệnh của người ra lệnh.

- **Rosul theo nghĩa thuật ngữ:** là người đàn ông tự do được Allah ban truyền giáo lý và ra lệnh cho Người tuyên truyền giáo lý đó cho những người chống đối.

3- Sự khác biệt giữa Nabi và Rosul:

Rosul có nhiệm vụ tổng quát hơn Nabi, cho nên Rosul cũng là Nabi còn Nabi không phải là Rosul. Vì Rosul được lệnh phải truyền đạt giáo lý từ Allah cho những ai chống đối lại tôn giáo của Ngài hoặc những ai chưa biết về tôn giáo của Ngài còn Nabi là Người được cử phái đến với sứ mệnh kêu gọi mọi người làm theo giáo lý có sẵn trước đó.

Có thể gọi Rosul là Rosul.

d) Đặc tính và phép màu của Rosul:

1- Về đặc tính:

Rosul là người cũng như bao người khác nên cần đến ăn, uống..., như được phán về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ﴾ الأنبياء: ٧

﴿Và những (Rosul) được TA (Allah) cử phái đi trước Người (Muhammad) chẳng qua là những người đàn ông được TA ban cho Họ lời mặc khải﴾ Al-Ambiya: 7.

Vì vậy, Rosul vẫn phải bị bệnh và bị chết như bao tạo vật khác của Allah.

Rosul không có bất cứ quyền năng nào trong việc tạo hóa lại càng không xứng đáng được tôn thờ, nhưng họ là con người hoàn hảo cả thân thiện mỹ, là những tấm gương đạo đức sáng chói cho mọi người noi theo, là người tốt nhất về danh tiếng cũng như dòng tộc, là người có đầu óc thông minh, có lời nói rõ ràng, họ là người xứng đáng được giao phó cho lời mặc khải để tuyên truyền cho mọi người.

Allah cử phái Rosul xuất thân từ con người để dễ thân thiện với con người hơn, vì những gì Rosul làm là khả năng của con người nên mọi người có thể noi theo, bắt chước theo vì tất cả mọi hành động đó đều nằm trong giới hạn khả năng của họ.

Rosul là người được Allah ban cho lời mặc khải còn những người khác thì không, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾ الكهف: ١١٠

﴿Hãy bảo họ (Muhammad): "Quả thật, Ta cũng là một người phàm như các người nhưng Ta được mặc khải cho biết rằng: chắc chắn Thượng Đế của các người là một Thượng Đế Duy nhất"﴾ Al-Kahf: 110.

Rosul được Allah lựa chọn trong quần thể con người, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ الأنعام: ١٢٤

﴿Allah biết rõ đâu là nơi mà Ngài phải đặt lời mặc khải của Ngài﴾ Al-An-a'm: 124.

Rosul là những người hoàn hảo không sơ sót trong việc truyền bá lời mặc khải đồng thời là những người trung trực trong việc thi hành mệnh lệnh của Allah.

Rosul là những người thanh liêm, chính trực từ lời nói cho đến hành động, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾ يس: ٥٢

﴿Đây là điều mà Đấng Rất Mực Độ Lượng đã hứa và các vị Rosul đã thành thật (truyền bá)﴾ Yasin: 52.

Rosul là những người rất kiên nhẫn, họ là những người báo tin vui cho những người tin tưởng đồng thời khuyến cáo những kẻ bất tuân. Trong lúc thi hành sứ mạng thiên liêng đó họ đã bị sỉ nhục, lăng mạ, gặp rất nhiều khó khăn rắc rối... không vì thế mà họ nản lòng ngược lại họ rất kiên cường chịu đựng để hoàn thành sứ mạng do Allah giao phó, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَرْشِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ الأحقاف: ٣٥

﴿Do đó, hãy kiên nhẫn như các Rosul đầy cương nghị (trước Người Muhammad) đã từng chịu đựng﴾ Al-Ahqof: 35.

2- Về phép mầu:

Allah đã ban cho các Rosul những phép mầu và những bằng chứng rõ rệt nhằm chứng minh rằng sứ mạng và lời mạc khải của họ là thật, những phép mầu đó khác với bùa ngải, khác với ma thuật và vượt khỏi khả năng của con người. Với những phép mầu Allah ban cho các Rosul thử thách con người làm giống như vậy nhưng không ai có khả năng.

Thí dụ về phép mầu: Rosul Ysa عليه السلام đã báo cho dân chúng của người biết những gì họ đang ăn và họ đang dự trữ trong nhà, còn Rosul Musa عليه السلام đã biến cây gậy thành con rắn và ngược trở lại, còn Rosul Muhammad ﷺ đã làm cho mặt trăng chệch đôi.

e) Sự sáng suốt trong việc cử phái các Rosul:

Allah cử phái các Rosul đến với nhân loại nhằm giới thiệu với họ về Thượng Đế xứng đáng để thờ phụng đồng thời kêu gọi họ quay trở về thờ phượng Allah duy nhất không được đồng đẳng với Ngài bất cứ điều gì.

Allah cử phái các Rosul đến với nhân loại để cùng nhau đoàn kết, cùng nhau thi hành giáo lý của tôn giáo và ngăn cản chia rẽ lẫn nhau, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ

إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ الشورى: ١٣

﴿Allah đã qui định cho các người tôn giáo (Islam) mà Ngài đã truyền xuống cho Nuh cũng chính tôn giáo đó TA đã mạc khải cho Người (Muhammad), cho Ibrohim, cho Musa và cho Ysa, rồi phán bảo: "Hãy thành lập tôn giáo và chớ chia rẽ nhau"﴾ Al-Shuro: 13.

Allah cử phái các Rosul nhằm để báo tin vui cho những ai tin tưởng và khuyến cáo cho những ai bất tuân, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ﴾ الكهف: ٥٦

﴿Và TA không cử phái các Rosul đến (với nhân loại) ngoại trừ chỉ để báo tin mừng (cho những người tin tưởng) và cảnh cáo (những kẻ bất tuân)﴾ Al-Kahf: 56.

Sứ mạng của Rosul là thông báo với mọi người về điều tốt lành. Đối với người tin tưởng sẽ được hưởng cuộc sống an lành, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ﴾ النحل:

97

﴿Ai làm việc thiện bất luận nam hay nữ, và là người có đức tin thì chắc chắn TA sẽ cho y cuộc sống lành mạnh tốt đẹp﴾ Al-Nahl: 97.

Và cảnh cáo về hành phạt dành cho kẻ bất tuân, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَإِنِ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴾ فصلت: ١٣

﴿Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy báo họ: "Ta cảnh cáo người về lưỡi tầm sét giống như lưỡi tầm sét đã đánh người dân A'd và Thamud"﴾ Fussilat: 13.

Đối với người tin tưởng chẳng những có cuộc sống trần gian an nhàn mà còn được hưởng cả thiên đàng vĩnh cửu, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴾ النساء: ١٣

﴿Và ai vâng lệnh Allah và Rosul của Ngài thì sẽ được chấp nhận vào thiên đàng bên dưới có các dòng sông chảy, họ vào ở trong đó đời đời kiếp kiếp và đó là một thành tựu vĩ đại﴾ Al-Nisa: 13.

Bên cạnh đó Rosul cũng khuyến cáo những kẻ bất tuân, những kẻ phủ nhận Allah về một sự trừng phạt ghê gớm của hỏa ngục, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ

عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴾ النساء: ١٤

﴿Ngược lại, ai không vâng lệnh Allah và Rosul của Ngài lại còn vi phạm các giới luật của Allah thì sẽ sa hỏa ngục, trong đó chúng sẽ ở

đời đời kiếp kiếp và sẽ hứng chịu một sự trừng phạt nhục nhã» Al-Nisa: 14.

Allah cử phái Rosul Muhammad ﷺ xuống cho nhân loại ban cho Người bản tính trung trực, hài hòa, thương yêu lo lắng cho cộng đồng, thi hành giáo lý rất chân thật đúng đắn, vì thế Người là tấm gương đạo đức sáng chói cho mọi người nhìn đó mà noi theo, như Allah đã khen Người qua câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ

كَثِيرًا ﴿٢١﴾ الأَحْزَاب: ٢١

«Chắc chắn trong các người có vị Rosul của Allah, Người là một gương đạo đức mẫu mực cho những ai hy vọng về (cuộc gặp gỡ) với Allah và ngày (phán xử) cuối cùng và đồng thời họ tưởng nhớ Allah thật nhiều» Al-Ahzaab: 21.

f) Tin tưởng Muhammad ﷺ là Nabi, là Rosul:

Chúng ta tin tưởng chắc chắn Muhammad ﷺ là bề tôi, là Rosul của Allah, Người là thủ lĩnh của tất cả nhân loại từ ngày con người xuất hiện cho đến ngày tận thế, Người là vị Nabi cuối cùng không còn vị Nabi nào đến sau Người cả, Người đã hoàn tất sứ mạng rất hoàn hảo, Người đã giữ trọn mọi lời hứa hẹn, Người đã hết lòng khuyên bảo cộng đồng và đã kiên cường đấu tranh vì chính nghĩa của Allah.

Bắt buộc chúng ta phải tin tưởng tất cả những gì được Nabi ﷺ thông báo, thi hành theo mệnh lệnh của Người, tránh xa mọi điều bị người ngăn cấm và khuyến cáo, không bao giờ tôn thờ Allah ngoại trừ tôn thờ theo cách Người đã tôn thờ và không bắt chước theo bất cứ một ai ngoài Người, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ

كَثِيرًا ﴿٢١﴾ الأَحْزَاب: ٢١

«Chắc chắn trong các người có vị Rosul của Allah, Người là một gương đạo đức mẫu mực cho những ai hy vọng về (cuộc gặp gỡ) với Allah và ngày (phán xử) cuối cùng và đồng thời họ tưởng nhớ Allah thật nhiều» Al-Ahzaab: 21.

Bắt buộc chúng ta phải đặt tình yêu thương dành cho Nabi ﷺ lên trên tất cả hơn cả cha mẹ, con cái và tất cả mọi người, như Người đã nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ))

البخاري ومسلم.

"Đức tin của các người không thể trở thành hoàn hảo ngoại trừ các người thương yêu Ta hơn cả cha mẹ, con cái và tất cả mọi người trên thế gian này." hadith do Al-Bukhory và Muslim.

Và tình thương thật sự dành cho Nabi ﷺ là làm theo Sunnah và bắt chước theo sự hướng dẫn của Người. Nếu muốn được niềm hạnh phúc thật sự và sự hướng dẫn hoàn hảo phải nghe lời Nabi ﷺ, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنْ تَطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا أَلْبَانُ الْمَيْتِ﴾ النور: ٥٤

﴿Và nếu các người vâng lệnh Người (Rosul Muhammad) thì sẽ được hướng dẫn đúng đường bởi vì, nhiệm vụ của một Rosul chỉ là công khai truyền đạt (lời mặc khải của Allah)﴾ Al-Nur: 54.

Bắt buộc chúng ta phải chấp nhận tất cả những gì do Rosul truyền đạt, làm sống dậy Sunnah của Người và luôn luôn coi sự hướng dẫn gương mẫu của Người trên tất cả sự hướng dẫn khác trên thế gian này, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي

أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ النساء: ٦٥

﴿TA (Allah) thề bởi Thượng Đế của Người (Muhammad), chúng sẽ không thật lòng tin tưởng cho đến khi nào chúng đến yêu cầu Người đứng ra phân xử về điều chúng đang tranh chấp rồi chúng cảm thấy không uất ức trong lòng về quyết định mà Người đã đưa ra và chúng hoàn toàn qui phục﴾ Al-Nisa: 65.

Người Muslim phải luôn luôn cảnh giác mọi điều làm trái mệnh lệnh Rosul Muhammad ﷺ kể cả những điều dẫn đến làm trái lệnh cũng cần tránh xa, vì đây là lý do gặp phải tai ương, hoạn nạn và cả hành phạt đau đớn, như đã được hứa:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

النور: ٦٣

﴿Bởi thế, hãy cảnh cáo những ai chống đối mệnh lệnh của Người (Muhammad) nên biết rằng: nếu làm thế, chúng sẽ gặp phải hoạn nạn hay gặp phải một hình phạt đau đớn﴾ Al-Nur: 63.

g) Những điểm đặt biệt trong lời mặc khải cho Rosul Muhammad ﷺ:

Lời mặc khải của Nabi Muhammad ﷺ đặt biệt hơn những lời mặc khải trước với những điểm sau:

- Lời mặc khải của Nabi Muhammad ﷺ là lời mặc khải cuối cùng, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾ الأَحْزَاب: ٤٠

﴿Muhammad không phải là người cha của một ai trong số đàn ông của các người. Nhưng Người là Rosul của Allah và là vị Nabi cuối cùng﴾ Al-Ahzaab: 40.

- Lời mặc khải của Nabi Muhammad ﷺ xóa hết tất cả những lời mặc khải trước kia. Kể từ khi lời mặc khải của Nabi Muhammad ﷺ được ban xuống Allah không còn chấp nhận bất cứ tôn giáo nào cả ngoại trừ làm theo Muhammad ﷺ, lại càng không có con đường nào dẫn đến thiên đàng ngoại trừ theo con đường của Người. Chẳng những thế, Nabi Muhammad ﷺ còn là Rosul hoàn thiện nhất, cộng đồng của Người là cộng đồng tốt đẹp nhất và giáo lý của Người là giáo lý hoàn hảo nhất, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ آل عمران: ٨٥

﴿Và ai tìm kiếm một đạo nào khác ngoài Islam thì việc làm đó của y sẽ không bao giờ được (Allah) chấp nhận và ở đời sau y sẽ là một trong những kẻ bị thua thiệt﴾ Ali Imron: 85.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((وَالَّذِي نَفْسٍ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِّنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ أَوْ نَصْرَانِيٌّ ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ)) أخرجه مسلم.

"Thề với Đấng nắm lấy linh hồn của Muhammad Ta, những ai trên thế gian này dù là người Do Thái giáo hay người Thiên Chúa giáo đã nghe đến lời mặc khải do Ta mang đến mà không chấp nhận nó, đến khi chết họ sẽ là những người bạn của hỏa ngục" Hadith do Muslim ghi lại.

- Lời mặc khải của Nabi Muhammad ﷺ dành cho cả hai loài loài người và loài ma quỷ, như được phán về cuộc trò chuyện của ma:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ﴾ الأَحْقَاف: ٣١

﴿Hỡi cộng đồng (ma) chúng ta! Hãy đáp lại lời mời gọi của (Rosul Muhammad) của Allah﴾ Al-Ahqof: 31.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ ﴿سَبَأًا: ٢٨﴾

﴿Và TA (Allah) chỉ cử phái Người (Muhammad) làm một người mang tin mừng đồng thời là một Người cảnh cáo cho (tất cả) nhân loại﴾ Saba: 28.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((فُضِّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِسِتٍّ: أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَنُصِرْتُ بِالرَّعْبِ، وَأُحِلَّتْ لِي الْعَنَائِمُ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ طَهُورًا وَمَسْجِدًا، وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً، وَخَتَمَ بِي النَّبِيُّونَ)) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ.

"Ta được ưu đãi hơn tất cả Nabi bởi được Allah ban cho sáu điều: sự hữu những lời nói uyên bác, sự thành công của Ta làm kẻ thù kinh sợ, được phép hưởng phần chiến lợi phẩm, ban cho Ta mặt đất thành Masjid và sự sạch sẽ (tức được phép dâng lễ Solah bất cứ nơi nào trên trái đất), sứ mạng của Ta đến với toàn cầu và Ta là Nabi cuối cùng." Hadith do Muslim ghi lại.

h) Thành quả của niềm tin vào các Rosul:

1- Biết được lòng bao la quảng đại của Allah khi cử phái các Rosul đến với nhân loại nhằm bảo vệ và hướng dẫn con người đồng thời truyền đạt cho họ cách thức tôn thờ Allah theo đường lối đúng tránh mọi sự lệch lạc và điên rồ và bởi vì đầu óc con người có giới hạn không thể hiểu biết ngoại trừ thông qua Rosul ﷺ, như được phán về Nabi Muhammad ﷺ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ ﴿الْأَنْبِيَاءُ: ١٠٧﴾

﴿Và TA (Allah) đã không cử phái Người (Muhammad) đến ngoại trừ như một hồng ân (mà TA) ban cho nhân loại và muôn loài﴾ Al-Ambiya: 107.

2- Tạ ơn Allah với đại hồng ân này.

3- Thương yêu, khen ngợi các Rosul với lời lẽ xứng đáng dành cho họ, bởi vì họ đã cống hiến đời mình trong việc lập đạo giáo, truyền bá lời mặc khải và khuyến răn mọi người.

4- Nghe và làm theo lời mặc khải đã được ban xuống từ Allah để có được cuộc sống hạnh phúc và sự hướng dẫn ngay chính ở trần gian lần ngày sau.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَمَنْ أَتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾ ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً

ضَنْكًا ﴿طه: ١٢٣ - ١٢٤﴾

﴿Cho nên, ai theo chỉ đạo của TA sẽ không lầm lạc cũng không khổ sở. * Ngược lại, ai lánh xa lời mặc khải của TA chắc chắn sẽ sống một cuộc đời eo hẹp khổ sở﴾ Toha: 123 – 124.

Tin tưởng vào ngày tận thế

a) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào ngày tận thế:

Là sự tin tưởng ngày tận thế chắc chắn sẽ xảy ra không đường nào tránh khỏi và cố tâm đầu tư cho ngày đó với những việc thiện theo đường lối Islam đã dạy. Sự tin tưởng đó bao gồm: tin tưởng những dấu hiệu báo trước của ngày tận thế, tin tưởng vào sự chết chóc và điều gì xảy ra sau khi chôn, y sẽ được hưởng thụ hay bị hành phạt trong mộ, tin tưởng vào tiếng còi của ngày tận thế hụ lên rồi tất cả mọi người đứng dậy từ trong mộ và hoàn cảnh con người trong ngày đó với sự sợ hãi kinh hoàng rồi mỗi người được ban cho quyển sổ ghi chép hành động ở trần gian, tin tưởng vào cán cân được đặt ra, cây cầu được bắc ngang miệng hỏa ngục, hồ nước của Nabi ﷺ và lời biện hộ, tin tưởng vào sự hưởng thụ sung sướng tốt đỉnh của thiên đàng mà không một con tim nghĩ đến cũng không một con mắt nào từng thấy song được ngắm nhìn vào gương mặt phúc hậu của Allah Đấng Tối Cao, tin tưởng vào hành phạt ghê gớm của hỏa ngục dành cho những kẻ bất tuân Allah Đấng Hùng Mạnh.

b) Thiên Kinh Qur'an rất chú trọng đến nền tảng này và sự sáng suốt của sự quan tâm đó:

- Thiên Kinh Qur'an rất quan tâm đến tầm quan trọng của ngày vĩ đại này nên thường xuyên nhắc nhở và khuyên cáo mọi người về nó với nhiều lối diễn văn độc đáo, trong những cách nhắc nhở đến ngày trọng đại này trong Qur'an Allah thường kết hợp giữa đức tin vào ngày đó với đức tin vào Ngài.

Thí dụ như câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ- مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ البقرة: ٢٣٢

﴿Đó là điều dùng để khuyên bảo những ai trong các người tin tưởng vào Allah và ngày tận thế﴾ Baqoroh: 232.

- Thiên Kinh Qur'an nhắc đến ngày tận thế nhiều như thể lật trang nào cũng thấy nói về hoàn cảnh và diễn biến xảy ra xung quang vấn đề đó với rất nhiều lối văn đa dạng và phong phú.

- Vì tầm quan trọng đặc biệt như thế mà Allah đặt cho ngày này với nhiều tên khác nhau nhằm khẳng định chắc chắn sẽ xảy ra như: ngày xét xử, ngày sự thật, ngày phục sinh.

- Trong một số tên đó cũng phần nào nói lên những sự kiện sẽ xảy ra vào ngày đó như: ngày bao trùm, ngày thảm họa, ngày đình tai nhức óc, ngày chia rẽ.

- Một số tên khác được nhắc đến trong Qur'an: ngày thưởng phạt, ngày tính toán, ngày triệu tập, ngày vĩnh cửu, ngày bước ra (khỏi mộ), ngày ân hận (đối với kẻ bất tuân), ngày công lý.

- Sự sáng suốt khi nhắc đến vấn đề này là làm con người luôn thức tỉnh và giác ngộ đến những gì sẽ xảy ra vào ngày thưởng phạt đó nên luôn hành đạo, tranh thủ làm việc thiện, sống thanh bình tốt lành trên đời này và luôn kính sợ Allah.

- Một những những lời diển văn tìm được là Qur'an luôn kết hợp giữa đức tin vào ngày tận thế cùng với làm việc thiện, lời diển văn này có rất nhiều, như câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ التوبة: ١٨

﴿Thực ra, người đứng ra chăm sóc và bảo quản các Masjid của Allah là người tin tưởng Allah và tin vào ngày phán xét cuối cùng﴾ Al-Taubah: 18.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ الأنعام: ٩٢

﴿Và đối với những ai tin tưởng vào ngày phán xét cuối cùng sẽ tin vào Qur'an và họ luôn chu toàn lễ nguyện Solah của họ﴾ Al-An-a'm: 92.

Là con người ai cũng thường hay bị quên lãng, lơ là về ngày sau, họ xem trọng và yêu thích cuộc sống trần gian hơn rồi làm họ xem nhẹ đi những hành phạt đau đớn của hỏa ngục và niềm hưởng thụ vô tận của thiên đàng vì vậy, Qur'an đã thường xuyên nhắc nhở hồng làm họ ghi nhớ trong tâm khảm ngày đó chắc chắn sẽ đến với họ và là động cơ thúc đẩy họ làm việc thiện nhiều hơn, qui phục Allah hơn, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْقَلْتُمْ إِلَىٰ

الْأَرْضِ ؕ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ ؕ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ

إِلَّا قَلِيلٌ﴾ التوبة: ٣٨

﴿Hỡi những người có đức tin! Tại sao khi được yêu cầu ra đi thánh chiến vì chính nghĩa của Allah, các người lại ngại lì dưới đất? Phải chăng các người thích đời sống trần tục này hơn đời sau? Nhưng sự hưởng nhàn ở đời này thật là quá nhỏ nhoi so với đời sau﴾ Al-Taubah: 37.

Quả thật, không gì có thể lôi cuốn con người ra khỏi chốn làm than mù quán tâm tối chỉ biết sống ở trần gian này ngoại trừ đức tin nơi Allah và đức tin vào ngày sau. Với lòng tin tưởng đó làm cho họ biết chắc rằng tất cả những vật hiện hữu hay những gì mà họ đang sở hữu và hưởng thụ trên trần gian này chỉ là tạm bợ không tồn tại mãi, chỉ có những gì được Allah hứa hẹn ban cho ở ngày thưởng phạt mới tốt đẹp, mới tồn tại vĩnh

viễn và cũng nhờ sự tin tưởng ở ngày đó sẽ giúp con người tránh khỏi tội lỗi, bất công, chiếm đoạt, bằng mọi thủ đoạn với mọi cách để thành công trong nhất thời rồi lại bị đọa đày hành hạ trong hỏa ngục sau này.

Một khi đã có đức tin vững chắc vào ngày sau con người sẽ thấu hiểu được sự hưởng thụ vui vẻ ở trên đời này chỉ là nhất thời không thể so sánh được với sự hưởng thụ vui sướng vĩnh cửu ở ngày sau, nên họ không quan tâm so đo mà tranh đấu để được hưởng ở đời này dù với phương tiện bất chánh để rồi chuộc tội đau đớn ở sau này. Từ đó, họ cũng biết chắc rằng sự đau đớn khổ hạnh ở trên đời này không thể so sánh với hình phạt đau đớn khủng khiếp trong ngày phán xét, nên từ đó họ an tâm mà sống với cuộc sống thanh bình, luôn sợ hình phạt mai sau mà tránh phạm giáo lý và tránh những tội lỗi để khỏi chuốc lấy hậu quả về sau.

c) Ải trong ngôi mộ:

Chúng ta tin tưởng cái chết là sự thật, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يَتُوفَّئِكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ ﴿١١﴾ السجدة: ١١

﴿**Hãy bảo (họ Muhammad): "Thần chết phụ trách việc bắt hồn các người rồi các người sẽ được đưa về gặp Thượng Đế của các người trở lại"**﴾ Al-Sajadah: 11.

Chết là điều tất yếu không thể dẫu được một ai cả cũng không phải là điều để nghi ngờ lại càng không phải là điều để lưỡng lự, bởi vì cái chết đến với mọi người, mọi giới và mọi tầng lớp. Tin tưởng tất cả mọi người chết vì bệnh hoặc bị giết hoặc bất cứ lý do gì chẳng qua đó là số mệnh của y và thời khắc ở trần gian của y đã hết, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ ﴿٣٤﴾ الأعراف: ٣٤

﴿**Bởi thế, khi thời hạn đã mãn, họ sẽ không thể trì hoãn lại được một giờ (khắc) nào, và cũng không thể ra đi sớm hơn (một giờ khắc nào)**﴾ Al-A'raaf: 34.

Chúng ta tin tưởng con người sau khi chết phải trải qua ả thử thách trong ngôi mộ sau khi chôn, mỗi người sẽ phải trả lời ba câu hỏi: Thượng Đế của anh là ai, tôn giáo của anh là gì và Nabi của anh là ai?. Đối với người có đức tin sẽ được Allah ban cho sự bình tâm trong việc trả lời và họ đáp: Thượng Đế của tôi là Allah, tôn giáo của tôi là Islam và Nabi của tôi là Muhammad ﷺ, còn đối với những kẻ bất tuân, những người làm lạc và những kẻ phủ nhận Allah, chúng sẽ đáp: ah ah... tôi không biết và những kẻ đạo đức giả và những người còn ngờ vực sẽ đáp: tôi không biết, tôi nghe mọi người nói điều gì đó rồi tôi nói theo họ.

Tin tưởng về sự hành hạ và sự hưởng thụ dưới ngôi mộ, hành phạt thì dành cho những kẻ bất tuân, những kẻ đạo đức giả, những kẻ phủ nhận Allah, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾﴾ الأنعام: ٩٣

﴿Và nếu Người (Muhammad) có thể nhìn thấy được tình cảnh của những kẻ gian ác giẫy giụa đau đớn vào lúc sắp chết khi các Thiên Thần giăng tay đến và nói: "Hãy giao hồn của các người cho ta. Ngày nay, các người sẽ nhận lấy hình phạt nhục nhã vì tội các người đã từng nói cho Allah những điều không đúng với sự thật và các người đã khinh thường và phủ nhận các dấu hiệu của Ngài"﴾ Al-An-a'm: 93.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾﴾ غافر: ٤٦

﴿Hoả ngục mà chúng sẽ bị dặt ra chạm trán cả buổi sáng lẫn buổi chiều. Và vào ngày mà giờ (xét xử) sẽ được thiết lập rồi sẽ có lời (bảo thiên thần): "Hãy đưa dòng họ của Fir-a'un vào chỗ trừng phạt khắc nghiệt nhất"﴾ Ghofir: 46.

Có Hadith do Muslim ghi lại từ ông Zaid bin Thabit رضي الله عنه thuật lại lời Nabi ﷺ:

عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((فَلَوْ لَا أَنْ لَا تَدَافِنُوا لَدَعَوْتُ اللَّهَ أَنْ يُسْمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ.)) ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْنَا بِوَجْهِهِ فَقَالَ: ((تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ.)) قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ. فَقَالَ: ((تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ.)) قَالُوا: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ. رواه مسلم.

"Nếu không vì sợ mọi người bỏ đi việc chôn cất người chết là Ta đã cầu xin Allah cho các người nghe sự hành hạ ở dưới mộ như Ta đang nghe." Sau đó Rosul ﷺ quay mặt nhìn chúng tôi và nói: "Mọi người hãy cầu xin Allah che chở tránh khỏi sự hành hạ trong hỏa ngục đi." Chúng tôi đồng lên tiếng: Cầu xin với Allah che chở chúng tôi tránh khỏi hỏa ngục. Rosul ﷺ tiếp : "Mọi người hãy cầu xin Allah che chở tránh khỏi sự hành hạ trong mộ đi." Chúng tôi đồng lên tiếng: Cầu xin với Allah che chở chúng tôi tránh khỏi sự hành phạt trong mộ.

Còn sự hưởng thụ sung sướng dưới mộ thì dành cho những người có đức tin trung trực, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا

وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ فصلت: ٣٠

«Quả thật, những ai nói: "Thượng Đế của chúng tôi là Allah" (thật chân thành) rồi đứng vững như bàn thạch (trong việc tôn thờ Allah), các Thiên thần sẽ xuống động viên họ, bảo: "Chớ lo sợ cũng chớ buồn phiền mà hãy vui vẻ lên với tin mừng về thiên đàng (hạnh phúc) mà quý vị đã được hứa"» Fussilat: 30.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ نُنظَرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا

نُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ عَيَّرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٨٨﴾

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ الواقعة: ٨٣ – ٨٩

«Thế tại sao các người không (can thiệp) khi cái chết lên tận cổ (của y) ? * Mà lúc đó các người chỉ lấy mắt nhìn vào nó. * Và TA (Allah) ở gần y hơn các người nhưng các người không nhìn thấy. * Nếu tự cho mình không bị phán xử * Thì tại sao các người không đưa linh hồn trở lại (cho thân xác), nếu các người nói thật ? * Còn nếu y là một trong những người đức độ * Thì sẽ được an nghỉ với hương thơm và thiên đàng hạnh phúc» Al-Waqi-a'h: 83 – 89.

Ông Al-Baró bin A'zib رضي الله عنه thuật lại lời Nabi ﷺ nói về người có đức tin khi trả lời được ba câu hỏi của hai Thiên Thần dưới ngôi mộ:

((يُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ صَدَقَ عَبْدِي فَأَفْرِشُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْبِسُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَافْتَحُوا لَهُ

بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ))، قال: ((فِيَأْتِيهِ مِنْ رَوْحِهَا وَطِيْبِهَا وَيُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ مُدًّا بَصْرِهِ)) رواه

أحمد وأبوداود.

"Có tiếng phán trên trời cao xuống rằng: TA (Allah) đã chứng thật lời đáp của nô lệ TA là đúng. Hãy trải thảm và mặc đồ từ thiên đàng, song hãy mở cửa cho họ nhìn thấy thiên đàng." Rosul ﷺ nói tiếp : "Khi đó, có mùi thơm rất tuyệt vời đến với họ và ngôi mộ của họ được mở rộng ra xa hơn tầm mắt." Hadith do Ahmad và Abu Dawud ghi lại.

Những tin tức nói về sự an nhàn hưởng thụ hay bị hành hạ và sự hỏi cung của hai Thiên Thần dưới ngôi mộ được Rosul ﷺ truyền dạy bắt buộc mỗi người Muslim phải tin đó là thực, nhưng không được phép tự

giải thích xảy ra như thế nào ngoại trừ dựa theo những Hadith truyền đạt lại nói về vấn đề đó. Bởi vì, đầu óc con người không có khả năng tương tượng đến điều đó và vả lại điều đó cũng không liên quan gì đến cuộc sống trần gian này.

Tương tự thế sự việc xảy ra dưới mộ thuộc về điều huyền bí con người không cảm nhận được, còn nếu có thể cảm nhận được thì đức tin vào sự huyền bí không còn ý nghĩa gì nữa và cũng không bắt buộc chúng ta tin vào sự huyền bí chi nữa, giống như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((فَلَوْ لَا أَنْ لَا تَدَافِنُوا لَدَعَوْتُ اللَّهَ أَنْ يُسْمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ.)) رواه مسلم.

"Nếu không vì sợ mọi người bỏ đi việc chôn cất người chết là Ta đã cầu xin Allah cho các người nghe sự hành hạ ở dưới mộ như Ta đang nghe." Hadith do Muslim ghi lại.

Chỉ có con người và ma quỷ không nghe được tiếng thê thảm dưới mộ mà thôi chứ còn tất cả động vật khác thì chúng nghe được tiếng than thảm thiết đó.

d) Những dấu hiệu trước ngày tận thế:

Trong những điều bắt buộc người Muslim phải có đức tin về nó là ngày tận thế chắc chắn xảy ra và khi nào sẽ xảy ra thì tất cả nhân loại không loài nào biết cả mà chỉ có Allah duy nhất mới rõ, như đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِنُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْضَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾ الأعراف: ١٨٧

﴿Họ hỏi Người (Muhammad) về ngày tận thế chừng nào sẽ xảy ra ?
Hãy bảo họ: "Duy chỉ Thượng Đế của Ta biết rõ nó, chỉ riêng Ngài tiết lộ thời điểm của nó. Nó sẽ nặng nề (đối với mọi vật) trong các tầng trời và trái đất. Nó sẽ xảy đến với các người một cách bất ngờ." Họ hỏi Người làm như Người quen thuộc với nó lắm. Hãy bảo họ: "Chỉ riêng Allah biết rõ nó nhưng đa số nhân loại không biết gì cả"﴾ Al-A'raaf: 187.

Được truyền lại từ Nabi ﷺ rất nhiều Hadith nói về những dấu hiệu của ngày tận thế gồm những dấu hiệu nhỏ và những dấu hiệu lớn, những dấu hiệu nhỏ xoay quanh vấn đề sự hư đốn của con người, sự bất hòa giữa họ với nhau, sự sai lệch của con người về đường lối chân lý của Allah.

1) Về những dấu hiệu nhỏ của ngày tận thế điển hình như: qua Hadith Đại Thiên Thần Jibroil đã hỏi Nabi ﷺ như sau:

قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ. قَالَ ﷺ: ((مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ)) قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَتِهَا. قَالَ ﷺ: ((أَنَّ تِلْدَ الْأُمَّةِ رَبَّتَهَا وَأَنَّ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ)) متفق عليه.

- Đại Thiên Thần Jibroil ﷺ hỏi: hãy báo cho tôi biết khi nào sẽ tận thế ?
- Nabi ﷺ đáp: "**Tôi không biết, về vấn đề đó người hỏi biết rõ hơn tôi.**"
- Đại Thiên Thần Jibroil ﷺ hỏi tiếp: hãy báo cho tôi biết các dấu hiệu nhận biết về nó.
- Nabi ﷺ đáp: "**Những nhà thủ lĩnh xuất thân từ những người mẹ là nô lệ, rồi sẽ thấy những người chân không giày, thân không quần áo, những người nghèo khổ không có gì để ăn, những người chần chừ tranh nhau xây dựng nhà cửa (ai đẹp hơn, ai cao hơn).**" (ngụ ý: hoàn cảnh của họ thay đổi thật nhanh chóng trước kia họ rất nghèo khổ nhưng nay lại có thể xây được nhà cao cửa rộng, điều đó là một trong những dấu hiệu gần đến ngày tận thế. Trích từ Sharh Al-Ar-ba-i'n Al-Nabawy của Shaikh Muhammad bin Soleh Al-Uthaimen) Hadith do Al- Bukhory và Muslim ghi lại.

Trong những dấu hiệu nhỏ của ngày tận thế nữa là: có người đàn ông hỏi Rosul ﷺ: Khi nào thì tận thế ? Người đáp:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا ضَيَّعَتِ الْأَمَانَةُ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ)) قَالَ: كَيْفَ إِضَاعَتُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: ((إِذَا أُسْنِدَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ)) رواه البخاري.

- "**Khi nào sự tin cậy lẫn nhau bị con người đánh mất đi thì hãy chờ đến ngày tận thế đi.**"
- Người đàn ông hỏi tiếp: vậy đánh mất như thế nào, thưa Rosul của Allah?
- Rosul ﷺ đáp: "**Khi vấn đề bị đổ thừa cho người không phải là chủ nhân của nó thì hãy chờ đến ngày tận thế đi.**" Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

2) Về những dấu hiệu lớn của ngày tận thế: đó là những dấu hiệu lớn xảy ra cận kề với ngày tận thế và kéo theo sau là ngày tận thế, những dấu hiệu đó xảy ra liên tiếp nhau như thể nhiều thắt gút được cột gút trên một sợi dây.

Có Hadith Soheeh (chính xác) nói về mười dấu hiệu lớn đó như sau:

عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدِ الْغِفَارِيِّ ﷺ قَالَ: اطَّلَعَ النَّبِيُّ ﷺ عَلَيْنَا وَنَحْنُ نَتَذَاكِرُ. فَقَالَ ﷺ: ((مَا تَذَاكِرُونَ؟)) قَالُوا: نَذْكُرُ السَّاعَةَ. قَالَ: ((إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرُونَ قَبْلَهَا عَشْرَ

آيَاتٍ)) فَذَكَرَ: ((الدُّخَانَ وَالْجَحَالَ وَالدَّابَّةَ وَطُلُوعَ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا وَنُزُولَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ﷺ وَيَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَثَلَاثَةَ خُسُوفٍ: خَسْفٌ بِالْمَشْرِقِ وَخَسْفٌ بِالْمَغْرِبِ وَخَسْفٌ بِجَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَآخِرُ ذَلِكَ نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ الْيَمَنِ تَطْرُدُ النَّاسَ إِلَى مَحْشَرِهِمْ))
رواه مسلم.

Ông Huzaifah ibnu Aseed Al-Ghoffary ﷺ kể: Rosul ﷺ đến với chúng tôi một cách tình cờ trong lúc chúng tôi đang tham khảo nhau về ngày tận thế.

- Người hỏi: "**Mọi người đang bàn nhau điều gì vậy ?**"
- Chúng tôi trả lời: Thừa chúng tôi đang nói về ngày Tận thế.
- Người nói: "**Ngày đó sẽ không xảy ra ngoại trừ xảy ra trước đó mười dấu hiệu.**" Những dấu hiệu đó là: "**Mây khói che phủ cả bầu trời, xuất hiện Dajjaal, xuất hiện con vật (biết nói chuyện), mặt trời mọc lên từ hướng tây, Nabi Ysa con bà Mariyam ﷺ giáng trần, xuất hiện Yajud và Majud, ba hiện tượng về nhật thực thật lớn xảy ra: một lần xảy ra ở hướng đông, một lần xảy ra ở hướng tây và lần khác xảy ra tại bán đảo Arab và cuối cùng là ngọn lửa khổng lồ sẽ xuất hiện từ Yemen xua đuổi con người chạy đến nơi tụ họp cuối cùng.**" Hadith do Muslim ghi lại.

Một trong những dấu hiệu trọng đại đó sẽ được nói sơ qua về sự xuất hiện của Dajjaal: Dajjaal là kẻ chuyên tạo ra sự phủ nhận bất tín, sự làm lạch, từ y xuất hiện nhiều sự thử thách và sợ hãi xảy ra liên tiếp. Về sự xuất hiện kinh tòm kia mà mỗi vị Nabi đều khuyến cáo cộng đồng mình về sự xuất hiện đáng sợ đó đồng thời diễn tả về sự xuất hiện, về tính cách và hình dáng của Dajjaal thật tỉ mỉ với điều đó không thể che dấu được đối với ai còn sáng mắt.

Ông Anas ﷺ thuật lại lời Nabi ﷺ:

عَنْ أَنَسٍ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَا مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا وَقَدْ أَنْذَرَ أُمَّتَهُ الْأَعْوَرَ الْكَذَّابَ أَلَّا إِنَّهُ أَعْوَرٌ وَإِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرَ وَمَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ كَ ف ر)) متفق عليه.

"Không một Nabi nào mà lại không khuyến cáo cộng đồng mình về một tên một mắt xảo trá. Quả thật, y (Dajjaal) là một tên một mắt còn Thượng Đế của mọi người không bị một mắt, nằm giữa hai mắt của y ghi ba chữ Ka Fa Ro (tức Kafir kẻ phủ nhận Allah)." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại lời Rosul ﷺ:
 عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((أَلَا أُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا عَنِ الدَّجَّالِ مَا حَدَّثَ بِهِ نَبِيُّ قَوْمِهِ: إِنَّهُ أَعْوَرٌ، وَإِنَّهُ يَجِيءُ مَعَهُ بِمِثَالِ الْجَنَّةِ وَالتَّارِ فَالتَّارِ يَقُولُ إِنَّهَا الْجَنَّةُ هِيَ التَّارُ وَإِنِّي أَنْذِرُكُمْ كَمَا أَنْذَرَ بِهِ نُوحٌ قَوْمَهُ)) متفق عليه.

"Chẳng lẽ, Ta lại không nói cho mọi người biết về câu chuyện của Dajjaal, với câu chuyện này không một Nabi nào mà lại không nói rằng: quả thật, y là một kẻ một mắt, khi y xuất hiện mang theo vật giống như thiên đàng và vật khác giống như hỏa ngục, vật được cho là thiên đàng đấy chính là hỏa ngục. Và quả thật, Ta khuyên cáo mọi người về điều đó giống như Nabi Nuh عليه السلام đã khuyên cáo thị dân mình." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Có Hadith khác:

عَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رضي الله عنه قَالَ: قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا لَبُتُهُ فِي الْأَرْضِ؟ قَالَ ﷺ: ((أَرْبَعُونَ يَوْمًا يَوْمَ كَسَنَةِ وَيَوْمَ كَشْهَرٍ وَيَوْمَ كَجُمُعَةٍ وَسَائِرُ أَيَّامِهِ كَأَيَّامِكُمْ)) رواه مسلم.

Ông Al-Nâuwaas bin Sam-a'n kể: chúng tôi hỏi Nabi: Thưa Rosul của Allah! Dajjaal sống trên mặt đất được bao lâu? Rosul đáp: "**Bốn mươi ngày, ngày đầu tiên dài như một năm, ngày kế tiếp dài như một tháng, ngày kế tiếp dài như một tuần và những ngày khác giống như ngày bình thường của mọi người.**" Hadith do Muslim ghi lại.

Và sẽ không thoát khỏi sự thử thách của Dajjaal ngoại trừ có được kiến thức và hành động, với kiến thức biết được rằng Dajjaal là một cơ thể sống cần đến ăn và uống. Y là cơ thể sống không hoàn chỉnh với hình hài một mắt, giữa hai mắt y có viết chữ Kafir tức người phủ nhận Allah. Còn với hành động thì hãy cầu xin Allah bảo vệ che chở thoát khỏi sự thử thách đáng sợ của y trong Tashahhud cuối cùng của lễ Solah (tức cầu xin Allah che chở trong lúc dâng lễ Solah sau khi cầu xin bình an cho Nabi xong trước khi cho Salam), và thuộc mười câu kinh đầu của chương Al-Kahf, như Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْكَهْفِ عُصِمَ مِنَ الدَّجَّالِ)) رواه مسلم.
 "Ai thuộc mười câu kinh đầu tiên của chương Al-Kahf được bảo vệ tránh khỏi Dajjaal." Hadith do Muslim ghi lại.

e) Sự phục sinh:

Qua Thiên Kinh Qur'an và Sunnah của Rosul ﷺ cộng với trí óc minh mẫn và cả qui luật tự nhiên chứng minh rằng sự phục sinh là có thật. Đối với người Muslim phải tin tưởng chắc chắn giờ khắc vĩ đại đó là có thật con người sẽ được dựng sống lại từ ngôi mộ, mỗi linh hồn đều trở

về thể xác của mình và tất cả nhân loại đứng dậy đến trình diện trước Allah Đấng Chúa Tể của vũ trụ và muôn loài, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾﴾ المؤمنون: ١٥ - ١٦

﴿Rồi sau đó, chắc chắn các người sẽ chết. * Rồi vào ngày phục sinh, chắc chắn các người sẽ được dựng sống lại﴾ Al-Muminun: 15 – 16.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُفَاةَ عُرَاةٍ غُرُلًا)) متفق عليه.

"Mọi người được phục sinh trở lại trong ngày phục sinh chân không giày, thân không quần áo và không cắt da qui đầu." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Tất cả người Muslim thống nhất rằng giờ phục sinh là có thật, vào ngày phục sinh đó Allah sẽ ban thưởng cho mọi người về những nhiệm vụ đã bắt buộc họ phải hoàn thành như các Rosul ﷺ của Ngài đã hứa.

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾﴾ المؤمنون: ١١٥

﴿Phải chăng các người nghĩ rằng TA tạo hóa các người để giải trí và rằng các người sẽ không trở lại với TA ?﴾ Al-Muminun: 115.

Những người Kafir (phủ nhận Allah) chống đối việc con người sẽ được phục sinh lại sau khi chết, họ cho rằng việc đó không thể nào xảy ra. Với sự khả định này của họ quả thật vô căn cứ vì có rất nhiều bằng chứng từ Thiên Kinh Qur'an, những câu chuyện đã xảy ra và lý trí minh mẫn cho thấy rằng suy nghĩ của những người Kafir là sai.

- Bằng chứng qua Qur'an:

Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾﴾ التغابن: ٧

﴿Những kẻ không có niềm tin khẳng định rằng chúng sẽ không được phục sinh trở lại (để chịu sự phán xử). Hãy bảo họ (Muhammad)!: Không, thể bởi Thượng Đế của Ta chứng giám, chắc chắn rằng các người sẽ được dựng sống lại rồi sẽ được báo cho biết về mọi điều mà các người đã từng làm. Và điều đó đối với Allah rất dễ dàng﴾ Al-Taghobun: 7.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ ﴿٣﴾﴾ سبأ: ٣

﴿Và những người Kafir (phủ nhận Allah) bảo: "Ngày phục sinh sẽ không xảy đến với chúng tôi." Hãy bảo họ (Muhammad): "Không đâu, Ta thề bởi Thượng Đế của ta, Đấng biết điều vô hình chắc chắn ngày phục sinh sẽ xảy đến với các ngươi"﴾ Saba: 3.

Đặc biệt là tất cả các Kinh Sách được ban xuống điều thống nhất như thế điển hình như: Zabur (Kinh Thi Thiên) của Nabi Dawud عليه السلام, Tâuroh (Kinh Cựu Ước) của Do Thái giáo, Injil (Kinh Tân Ước) của Thiên Chúa giáo, Kinh Qur'an của người Muslim .v.v..

- Bằng chứng qua những câu chuyện đã xảy ra:

Quả thật, Allah đã từng cho con người nhìn thấy Ngài đã dựng người chết sống lại như thế nào ở ngay trần gian này, như trong Thiên Kinh Qur'an đã nhắc đến năm câu chuyện đó:

1- Câu chuyện thứ nhất: Khi nhóm thị dân của Nabi Musa عليه السلام nói với Người: chúng tôi sẽ không tin những gì do thầy nói cho đến khi chúng tôi thấy được Allah hiển hiện. Thế là chúng bị Allah làm cho tất cả chúng đều chết rồi sau đó dựng sống họ lại, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ

نَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ البقرة: ٥٥ – ٥٦

﴿Và hãy nhớ lại khi các người đã nói với Musa: "Chúng tôi sẽ không bao giờ tin tưởng thầy trừ phi chúng tôi thấy Allah hiển thị." Vì thế, lưỡi sấm sét đã đánh các người trong lúc các người trở mắt ra nhìn. * Rồi TA (Allah) làm cho các người sống trở lại sau cái chết của các người để cho các người còn có dịp tạ ơn TA﴾ Al-Baqoroh: 55 – 56.

2- Câu chuyện thứ hai: có một người đàn ông thuộc con cháu Ismail bị giết. Sau đó, Allah ra lệnh họ giết một con bò đi rồi dùng bất cứ bộ phận nào của con bò đánh vào xác chết thì xác chết sẽ sống lại báo cho biết ai là kẻ giết y, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُم فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾ فُلْنَا أَصْرِيَّ بِبَعْضِهَا

كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ البقرة: ٧٢ – ٧٣

﴿Và hãy nhớ lại khi các người đã giết một sinh mạng nhưng cãi nhau về vụ án mạng đó. Và Allah đưa ra (ánh sáng) điều (bí ẩn) mà các người đã giấu giếm. * Bởi thế, TA (Allah) đã phán: "Hãy đánh vào người chết với một bộ phận của con bò cái đã giết." Bằng cách đó, Allah làm cho người chết sống lại (rồi khai tên của thủ phạm trong vụ án mạng) và làm cho các người thấy dấu hiệu lạ của Ngài để may ra các người hiểu rõ (sự tình của vụ sát nhân)﴾ Al-Baqoroh: 72 – 73.

3- Câu chuyện thứ ba: có một nhóm người bỏ trốn khỏi nhà nhằm tránh khỏi cái chết nhưng họ đã bị Allah làm cho họ chết rồi sau đó dựng họ sống trở lại, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾

﴿البقرة: ٢٤٣﴾

﴿Há Người (Muhammad) không để ý đến hàng ngàn người vì sợ chết mà bỏ nhà cửa của họ ra đi hay sao? Thế là Allah đã phán với họ: "*Hãy quyết tử! rồi Ngài làm cho họ sống trở lại.*" Quả thật, Allah rất mực Nhân từ với loài người nhưng đa số nhân loại lại phụ ơn (Ngài)﴾
Al-Baqoroh: 243.

4- Câu chuyện thứ tư: có một người đàn ông tên U'zair đi ngang qua vùng đất thiêng liêng Maqdis ở Palestin bị hoang vắng không người ở, nhà cửa thì tiêu tàn làm ông thốt lên câu: "*Làm sao Allah phục sinh lại thị trấn này sau khi nó đã chết (thế này?)*" Thế là ông bị Allah làm cho chết một trăm năm rồi dựng ông ta sống trở lại, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةً عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَيْتُ قَالَ لَيْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل لَّيْتُ مِائَةً عَامٍ فَأَنْظَرُ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَأَنْظَرُ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَأَنْظَرُ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ

أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾ ﴿البقرة: ٢٥٩﴾

﴿Hoặc như ai đó đã đi ngang qua một thị trấn hoang tàn, nhà cửa sụp đổ. Y bảo: "*Làm sao Allah phục sinh lại thị trấn này sau khi nó đã chết (thế này?)*." Bởi thế, Allah làm cho y chết một trăm năm rồi dựng y sống lại. (Allah hỏi y qua trung gian Thiên Thần): "*Nhà người ở lại đây bao lâu rồi?*" Y đáp: "*Thưa, bề tôi ở lại đây một ngày hay một buổi gì đó.*" (Allah) bảo y: "*Không, nhà người ở lại đây một trăm năm rồi. Hãy nhìn vào thức ăn và thức uống của người đi, tất cả vẫn còn nguyên không bị hư. Kế tiếp, hãy nhìn vào con lừa của người đi, TA lấy đó làm bằng chứng cho nhân loại. Cho nên người hãy nhìn vào những khúc xương (khô của con lừa) TA sẽ sắp xếp chúng lại (thành dạng con lừa) rồi làm cho thịt mọc lại từ xương (rồi làm cho nó đứng dậy sống trở lại) như thế nào.*" Bởi thế, khi y thấy được tất cả

quá trình đó trước mặt y làm vôi thốt lên: "**Bề tôi đã biết rõ quả thật, Allah có khả năng trên tất cả mọi vật.**" ﴿Al-Baqoroh: 259.

5- Câu chuyện thứ năm: câu chuyện Allah phục sinh những con chim cho Nabi Ibrohim ﷺ xem, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولَئِمَّا تُوْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾ البقرة: ٢٦٠

﴿Và hãy nhớ khi Ibrohim thưa (với Allah): "**Lạy Thượng Đế của bề tôi! Xin Ngài cho bề tôi thấy việc Ngài làm cho người chết sống lại như thế nào?**" Allah phán bảo (Ibrohim): "**Hẳn nhà Ngươi không tin (việc phục sinh) hay sao?**" (Ibrohim) thưa: "**Bẩm không phải thế, nhưng để cho bề tôi được yên tâm hơn (về việc đó).**" (Allah) phán: "**Hãy bắt bốn con chim, bằm thịt chúng ra rồi trộn lẫn thịt chúng lại, sau đó đặt lên mỗi ngọn núi một ít thịt bằm đó. Sau đó, Ngươi hãy gọi chúng, chúng sẽ bay nhanh đến với ngươi.**" Và hãy biết rằng Allah là Đấng Tối Cao, Đấng Rất Mực Sáng Suốt.﴾ Al-Baqoroh: 260.

- **Bằng chứng qua lý trí minh mẫn**: với lý trí minh mẫn chúng minh được rằng sự phục sinh là có thật, dựa vào hai cơ sở:

+ Thứ nhất: Allah là Đấng Tạo Hóa các tầng trời, trái đất và tất cả vạn vật trong trời đất, Ngài đã khởi tạo chúng khi chúng không là gì cả. Vậy đối với Đấng đã tạo vạn vật từ không là gì chẳng lẽ lại bất lực trong việc phục sinh chúng sống lại sau khi đã chết hay sao! Trong khi Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ﴿الرُّوم: ٢٧﴾

﴿Và Ngài (Allah) là Đấng khởi sự việc tạo hóa rồi sau đó, tái lập nó lại﴾ Al-Rum: 27.

Allah đã ra lệnh Rosul ﷺ đáp lại những kẻ chống đối việc các xương khô sẽ được phục sinh trở lại khi nó đã mục nát, với lời phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ يس: ٧٩

﴿Hãy bảo chúng (Muhammad): "**Chúng sẽ được Đấng đã tạo hóa chúng lúc ban đầu phục sinh chúng lại.**" Bởi vì, Ngài biết rõ tất cả việc tạo hóa﴾ Yasin: 79.

+ Thứ hai: Như đã thấy đất đã bị chết khô cần nứt nẻ không một cọng cỏ mọc nhưng sau khi được tưới nước mưa thì trở nên mềm mại làm

cho cây cối bắt đầu đâm chồi nảy lộc, với mỗi loại cây đều có đôi cặp. Cho nên, Đấng đã có khả năng phục sinh đất khô cằn trở nên mềm mại xanh tươi thì chắc chắn có khả năng phục sinh người chết, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ ﴿ق: ٩ - ١١﴾

﴿Và TA (Allah) ban nước mưa đầy ân phúc từ trên trời xuống mà TA dùng làm mọc ra vườn tược và trái hạt vào mùa gặt. * Và cây chà là cao lớn đâm ra trái từng chùm lủng lẳng, chồng lên nhau. * Làm lương thực cho bầy tôi (của TA), và với nước đó TA dùng nó để làm sống lại một mảnh đất đã chết khô cằn, tương tự thể đối với việc phục sinh﴾ Qof: 9 – 11.

Với người minh mẫn chắc chắn hiểu được rằng: đối với ai có khả năng làm việc thật vĩ đại thì tất nhiên những việc đơn giản hơn lại càng dễ dàng hơn. Allah đã khởi tạo trời đất với hình dạng vĩ đại, hùng vĩ, rộng bao la và vô cùng tuyệt diệu thì sẽ không có việc gì sẽ gây khó khăn cho Ngài khi phục sinh những khúc xương khô mục nát, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَيَّ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ ﴿يس: ٨١﴾

﴿Há Đấng đã tạo hóa các tầng trời và trái đất lại không có khả năng tạo hóa được những cái giống như họ hay sao? Không đâu, Ngài là Đấng Tạo Hóa Toàn Tri, Đấng Am Tường tất cả﴾ Yasin: 81.

f) Sự trình diện, xét xử và đọc những hành vi đã làm trên trần gian:

Là người Muslim phải càng tin tưởng rằng rồi tất cả mọi người sẽ được tập hợp đứng trình diện trước Thượng Đế, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ ﴿الحاقة: ١٥ - ١٨﴾

﴿Vào ngày đó, biến cố trọng đại sẽ xảy ra. * Và bầu trời sẽ bị chẻ làm đôi bởi vì, vào ngày đó nó sẽ mỏng manh. * Và các Thiên Thần sẽ ở trên ranh giới của nó, với ngày đó tám Thiên Thần sẽ khiêng Ngai Vương cho Thượng Đế của Người (Muhammad) ở trên Họ. Vào ngày đó, các người sẽ được triệu tập để xét xử, không một điều bí mật nào của các người bị giấu giếm nữa﴾ Al-Haqqoh: 15 – 18.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَرَضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ الكهف: ٤٨

﴿Rồi chúng sẽ được dẫn đến trước mặt Thượng Đế của Người (Muhammad), chúng sắp thành hàng ngũ chỉnh tề. Chắc chắn, các người đến gặp TA giống như tình trạng TA đã tạo ra các người lần đầu﴾ Al-Kahf: 48.

Bắt buộc người Muslim phải tin tưởng tuyệt đối về sự phán xét của Allah về hành đạo tốt xấu của họ trên thế gian này như Thiên Kinh Qur'an và Sunnah của Rosul ﷺ đã đề cập. Còn đối với người Kafir (kẻ phủ nhận Allah) thì không có sự phán xét về hành đạo tốt xấu của họ, vì họ không hề có sự hành đạo đúng thật và tốt nào đối với Allah, chỉ có điều tốt xấu của họ đã cư xử trên trần gian này mà họ đã tạo ra để phân biệt tốt xấu giữa họ và tất cả chúng đều hài lòng như thế, qua lời phán của Allah:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلْقِيهِ﴾ ٦ ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ ٧

﴿فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا﴾ ٨ ﴿وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا﴾ ٩ ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وِرَاءَ ظَهْرِهِ﴾ ١٠

﴿فَسَوْفَ يَدْعُوا بُرُورًا﴾ ١١ ﴿وَيَصَلِّي سَعِيرًا﴾ ١٢ ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا﴾ ١٣ ﴿إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يُحِورَ﴾ ١٤ ﴿بَلَىٰ إِنَّ

رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا﴾ ١٥ ﴿الانشقاق: ٦ – ١٥

﴿Này hỡi con người! Quả thật, người lao động hết sức vất vả để trở về gặp Thượng Đế của người, bởi thế người sẽ được gặp Ngài (Allah). * Do đó, đối với ai được trao quyền sở của mình bên tay phải. * Thì sẽ được thanh toán bằng một cuộc thanh toán dễ dàng. * Và được trở về với gia đình vui vẻ. * Ngược lại, đối với ai được trao quyền sở của mình từ sau lưng. * Thì sẽ kêu gào cho được chết phứt. * Và bước vào hỏa ngục cháy bùng. * Quả thật (trên trần thế), y đã sống thích thú với gia đình. * Quả thật, y đã nghĩ sẽ không bao giờ trở lại (gặp TA). * Nhưng không, Thượng Đế của y hằng thấy rõ (việc y nghĩ)﴾ Al-Inshiqoq: 6 – 15.

Ông Al-Bukhory đã ghi lại Hadith từ bà A'-y-shah ﷺ phu nhân của Rosul ﷺ, kê:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَيْسَ أَحَدٌ يُحَاسَبُ إِلَّا هَلَكَ)) قُلْتُ: يَا

رَسُولَ اللَّهِ، أَلَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ ٧ ﴿فَسَوْفَ يُحَاسَبُ

حَسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ الانشقاق: 7 – 8 فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّمَا ذَلِكَ الْعَرَضُ، وَكَيْسَ أَحَدٌ يُنَاقِشُ الْحِسَابَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا عُذِّبَ)) رواه البخاري.

Khi tôi nghe Rosul ﷺ nói: "**Không ai bị xét xử mà lại được thoát thân.**" Tôi lên tiếng hỏi: Thưa Rosul của Allah! Chẳng phải Allah đã phán rằng: ﴿Do đó, đối với ai được trao quyền sổ của mình bên tay phải. * Thì sẽ được thanh toán bằng một cuộc thanh toán dễ dàng.﴾ Al-Inshiqoq: 7 – 8. Rosul ﷺ tiếp: "**Đó chỉ là sự trình diện trước Allah mà thôi, chứ không một ai bị đem ra phán xử mà không bị hành hạ cả.**"

Người Muslim phải tin tưởng rằng tất cả mỗi người đều được nhận quyền sổ ghi chép việc làm của bản thân. Mỗi khi người có đức tin lật từng trang giấy ghi chép việc thuần nhất của họ đối với Allah và những việc làm thiện làm y vui về tội cùng, họ reo vang khoe mọi người về quyền sổ của mình, như được miêu tả trong Thiên Kinh Qur'an:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُوا مِنِّي وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ فَطُوفُهَا دَائِمَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ

فِي الْآيَاتِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ الحاقه: ١٩ – ٢٤

﴿Bởi thế, đối với ai được trao cho quyền sổ của mình bên tay phải thì sẽ reo mừng nói: "**Đây, mọi người hãy đọc quyền sổ của tôi đây.**" * "**Tôi nghĩ tôi sẽ hội đủ (điều kiện về) việc thanh toán của tôi.**" * Bởi thế, y sẽ sống một đời sống hạnh phúc. * Nơi một ngôi vườn Thiên đàng trên cao. * Cho ra trái từng chùm (thấp và gần) vừa tầm tay hái. * Hãy ăn và uống thoải mái vì điều (thiện) mà quý vị đã gởi đi trước cho mình vào những ngày đã qua﴾ Al-Haqqoh: 19 – 24.

Còn những người Kafir (phủ nhận Allah), những người đạo đức giả và những người làm đường lạc lối, tất cả họ đều nhận quyền sổ của mình từ phía sau bên tay trái. Lúc đó, họ than van, hối hận, kêu gào muốn được chết phứt đi, như được miêu tả trong Thiên Kinh Qur'an:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ، فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَرَأُوْتِ كِتَابِي ﴿٢٥﴾ وَلَرَأُوْتِ مَا حَسَابِي ﴿٢٦﴾ يَلَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِي ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ ﴿٢٩﴾ خَذُوهُ فَعَلُوهُ ﴿٣٠﴾ تَرَاهُ جَحِيمَ صَلْوَةٍ ﴿٣١﴾

الحاقه: ٢٥ – ٣١

﴿Ngược lại, đối với ai được trao quyền sổ của mình bên tay trái thì sẽ than: "**Thật khổ thân tôi! Thà đừng giao cho tôi quyền sổ này của tôi!**" * "**Và thà đừng hay biết gì về việc thanh toán (này) của tôi!**" * **Ôi, thà chết phứt đi cho rồi!**" * **Của cải của tôi chẳng giúp gì được cho tôi.**" *

Quyền hành của tôi đã rời bỏ tôi!" * (Khi đó có lệnh phán): "Hãy túm bắt và trói hẳn lại. * Sau đó, hãy nướng hẳn trong hỏa ngục"﴾ Al-Haqqoh: 25 – 31.

g) Cái cân công lý và cây cầu được bắt ngang hỏa ngục:

Người Muslim phải tin tưởng cái cân công lý là có thật, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَسِيبِينَ﴾

﴿الأنبياء: ٤٧﴾

﴿Và TA sẽ thiết lập các bàn cân công lý vào Ngày Phục sinh. Bởi thế sẽ không có một người nào bị đối xử bất công về bất cứ điều gì. Và nếu (chúng có làm một việc dù nhỏ) bằng sức nặng của một hạt cải đi nữa, thì TA cũng sẽ mang nó ra (cân đo). Và chỉ mình TA đủ làm công việc thanh toán sổ sách﴾ Al-Anbiya: 47.

Qua Sunnah của Nabi ﷺ cho thấy cái cân công lý đó gồm có hai bàn cân hiển thị thật sự để cân đo sự hành đạo sau khi xét xử xong, bởi vì sự xét xử thì dựa vào sự hành đạo tốt xấu, còn cán cân để phân biệt trọng lượng của việc mà mình đã làm để được thưởng phạt tùy theo trọng lượng đó nên không một ai bị thiệt thòi cả.

Bên cạnh đó chúng ta cũng phải tin tưởng là có một chiếc cầu được bắt ngang hỏa ngục là con đường huyết mạch duy nhất dẫn đến thiên đàng, với cây cầu đó mỗi người đều phải đi ngang và có được qua đến bờ bên kia hay không tùy vào việc thiện của mỗi người nhiều hay ít.

Trong số họ có người đi nhanh như chớp mắt, có người đi nhanh như ánh sáng vụt ngang, có người đi nhanh như gió thổi, có người đi nhanh như cỡi ngựa, có người đi nhanh như cỡi lạc đà, có người đi nhanh như chiến đấu, có người đi như người đi bộ, có người đi trong sự sợ hãi, có người lê từng bước nặng nề rồi bị rớt xuống cầu. Chẳng những thế trên cầu còn có những con chó với cái đầu bằng sắt vồ lấy những người đi ngang. Ai qua khỏi được cầu được bước vào thiên đàng.

Bắt buộc mỗi người Muslim phải biết rõ điều này: chỉ có những người đi theo con đường chân lý của Allah ban xuống ở trần gian họ mới có cơ hội đi trên cây cầu của ngày xét xử mà thôi, còn đối với những ai chống đối bất tuân Allah ở trần gian thì không bao giờ có cơ hội đi trên cây cầu kia vào ngày phán xử đâu.

Cũng ở trên cây cầu này sẽ phân biệt được ai là người có đức tin thật sự và ai là kẻ đạo đức giả. Người có đức tin thật thụ sẽ vượt nhanh đến trước còn kẻ đạo đức giả bị ngăn cản lại không cho qua khỏi cầu.

h) Thiên đàng và hỏa ngục:

Người Muslim luôn tin tưởng rằng Allah đã chuẩn bị thiên đàng cho người có đức tin hướng thụ và cũng đã chuẩn bị hỏa ngục để hành hạ những người Kafir (phủ nhận Allah). Thiên đàng và hỏa ngục là có thật không gì phai ngờ vực, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

﴿٢٤﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا

رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ

مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ البقرة: ٢٤ - ٢٥

﴿Nhưng nếu các người không thể làm được và chắc chắn các người không thể làm nổi thì hãy sợ hỏa ngục mà chất đốt là con người và những bụt tượng, (với hỏa ngục đó) được chuẩn bị sẵn cho những người Kafir (phủ nhận Allah). * Và hãy báo cho những người có đức tin và làm việc thiện về việc họ sẽ được (Allah) ban thưởng những ngôi vườn thiên đàng bên dưới có các dòng sông chảy. Mỗi lần họ được cung cấp trái cây làm thực phẩm họ nói: "Đây là những món mà chúng tôi đã được cung cấp trước đây." Và họ sẽ được ban cho những món ăn tương tự, trong đó họ sẽ có những người vợ trinh nguyên và họ sẽ ở trong đó đời đời﴾ Al-Baqoroh: 24 – 25.

Thiên đàng, hỏa ngục, sự hưởng thụ ở thiên đàng và sự hành phạt trong hỏa ngục được Thiên Kinh Qur'an miêu tả rất nhiều. Khi câu này nói về thiên đàng thì câu tiếp theo là nói về hỏa ngục hoặc ngược lại, có khi làm cho mọi người thích thú khi nghe kể về thiên đàng rồi kêu gọi mọi người đến với nó bởi làm nhiều việc thiện rồi kể tiếp làm người nghe phải vọn tóc gáy khi miêu tả về hỏa ngục rồi khuyến cáo mọi người hãy tránh xa nói bằng cách tránh xa mọi việc bất tuân Allah hoặc dẫn đến bất tuân. Đôi khi lại miêu tả những niềm vui sướng hưởng thụ dành cho những ai phục tùng Allah rồi lại nói về những hành phạt ghê gớm đã dành sẵn cho kẻ thù của Ngài.

Người Muslim phải tin tưởng chắc chắn thiên đàng và hỏa ngục là hai tạo vật được Allah tạo ra và đã có sẵn ngay bây giờ, như được phán về thiên đàng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ آل عمران: ١٣٣

﴿Và thiên đàng được chuẩn bị sẵn cho những người kính sợ Allah﴾ Ali l'mron: 133.

Allah phán về hỏa ngục:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ البقرة: ٢٤

﴿Và hỏa ngục được chuẩn bị sẵn cho những người Kafir (phủ nhận Allah)﴾ Al-Baqoroh: 24.

Ông Abdullah bin U'mar رضي الله عنه thuật lại lời Nabi ﷺ:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَإِنَّهُ يُعْرَضُ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْعَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، فَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ)) رواه البخاري.

"Sau khi chết đi, mỗi người sẽ được thấy nơi ở vĩnh viễn của mình vào buổi sáng và buổi chiều tối. Nếu ai là người của thiên đàng sẽ thấy nơi ở của mình trong thiên đàng còn ai là người của hỏa ngục sẽ thấy chỗ ở của mình trong hỏa ngục." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Cũng trong Thiên Kinh Qur'an và Sunnah của Nabi đã lặp đi lặp lại rất nhiều lần rằng thiên đàng và hỏa ngục là hai tạo vật đã được tạo hóa sẵn và đang hiện hữu ngay bây giờ, cho nên nhóm Sunnah và Ja-ma-a'h đã thống nhất nhau về điều này.

Bên cạnh đó, người Muslim cũng tin tưởng rằng thiên đàng và hỏa ngục không bao giờ bị hủy diệt lại và tàn lụi, như được dẫn chứng từ Qur'an và Sunnah:

Allah phán về sự trường tồn của thiên đàng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَكْثُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا﴾ الرعد: ٣٥

﴿Thức ăn và bóng mát của thiên đàng sẽ vĩnh cửu﴾ Al-Ro'd: 35.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ يَنَعَمُ وَلَا يَيْئَسُ وَيَخْلُدُ وَلَا يَمُوتُ)) رواه مسلم.

"Ai được vào thiên đàng sẽ được hưởng thụ vui vẻ, không bị chán nản và sống vĩnh cửu không bao giờ chết." Hadith do Muslim ghi lại.

Allah phán về sự trường tồn của hỏa ngục:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ المائدة: ٣٧

﴿và họ (những kẻ Kafir những kẻ phủ nhận Allah) sẽ phải chịu một hình phạt truyền kiếp﴾ Al-Ma-i-dah: 37.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا﴾ فاطر: ٣٦

﴿Chúng (những kẻ phủ nhận Allah) sẽ không được quyết định cho chết phứt và cũng không được giảm nhẹ hình phạt trong hỏa ngục﴾
Fatir: 36.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهِمَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ سَخَطِكَ
وَالنَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهِمَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ.

Oi lo hum ma in na nas a lu ka ri đō ka wal jan nah, wa ma qor ro ba i lai
ha min qâu lin wa a' mal. Wa na u' zu bi ka min sa kho ti ka wan nar, wa
ma qor ro ba i lai ha min qâu lin wa a' mal.

Ý nghĩa: Thưa Allah! chúng tôi cầu xin từ Ngài sự hài lòng và
thiên đàng, hãy ban cho chúng tôi luôn hành động và nói năng kéo chúng
tôi gần hai điều đó hơn. Và cầu xin Ngài che chở tránh khỏi sự giận dữ
của Ngài và hỏa ngục, hãy ban cho chúng tôi luôn hành động và nói năng
kéo chúng tôi xa hai điều đó hơn.

Tin tưởng vào định mệnh

a) Ý nghĩa của niềm tin tưởng vào định mệnh:

Bắt buộc người Muslim phải tin tưởng tuyệt đối rằng tất cả những điều xảy ra dù tốt hay xấu đều do sự an bày xếp đặt sẵn của Allah, bởi vì Allah là Chủ Nhân của vũ trụ nên Ngài an bày tất cả những gì Ngài muốn, tất cả xảy ra đều do ý định của Ngài, tất cả những biến hóa đều nằm trong sự định đoạt của Ngài, không một vật hay điều gì dù nhỏ đến đâu xảy ra trong vũ trụ bao la bát ngát này mà không do sự định đoạt của Ngài, không có ai hay vật gì tránh khỏi sự an bày đó. Ngài là Đấng tạo ra tất cả mọi việc từ sự hành đạo cả cuộc sống, nên ở đó có sự qui phục và sự bất tuân. Và cũng từ đó Ngài ra lệnh cho con người phải thi hành những gì Ngài muốn và cấm những gì Ngài không bằng lòng. Ngài để cho con người có quyền tự do lựa chọn chứ không có sự ép buộc ở đó, ngược lại nó xảy ra hay được thi hành tùy vào khả năng có thể của mọi người. Allah tạo ra con người và cả hành động của họ, Ngài muốn hướng dẫn bất cứ ai Ngài muốn với hồng ân của Ngài đồng thời Ngài muốn bỏ mặt ai lầm lạc tùy ý thích của Ngài. Tất cả không được phép hỏi tại sao Ngài làm thế nhưng tất cả mọi người sẽ bị hỏi tại sao họ lại làm như vậy.

Đức tin vào định mệnh là do Allah quyết định là một trong những nền tảng của đức tin, như trong Hadith Nabi ﷺ đã trả lời câu hỏi của Đại Thiên Thần Jibreel عليه السلام khi hỏi về đức tin, Nabi ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ)) رواه مسلم.

"Đức tin là anh tin tưởng vào Allah, vào các Thiên Thần của Ngài, vào các kinh sách của Ngài, vào các Rosul của Ngài, vào ngày tận thế và vào định mệnh tốt xấu." Hadith do Muslim ghi lại.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ أَنَّ اللَّهَ عَذَّبَ أَهْلَ سَمَوَاتِهِ وَأَهْلَ أَرْضِهِ لَعَذَّبَهُمْ وَهُوَ غَيْرُ ظَالِمٍ لَهُمْ، وَلَوْ رَحِمَهُمْ كَانَتْ رَحْمَتُهُ لَهُمْ خَيْرًا مِنْ أَعْمَالِهِمْ، وَلَوْ أَنْفَقْتَ جَبَلًا أَحَدًا ذَهَبًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى مَا قَبِلَهُ اللَّهُ مِنْكَ حَتَّى تُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ وَتَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَكَ وَمَا أَخْطَاكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَكَ وَلَوْ مِتَّ عَلَى غَيْرِ ذَلِكَ لَدَخَلْتَ النَّارَ)) رواه أحمد.

"Nếu như Allah trừng phạt tất cả những ai trên trời và dân cư dưới đất thì họ xứng đáng bị thế chứ Ngài không hề bất công với họ. Còn nếu Ngài thương xót họ thì lòng thương xót của Ngài tốt hơn cho họ hơn cả mọi hành vi của họ. Và nếu bạn có bố thí cả núi vàng to như núi Uhud sẽ không được Allah chấp nhận cho đến khi bạn tin tưởng vào định mệnh, và biết rằng: không phải những hoạn nạn bạn gặp là

do bạn đã làm sai, lại càng không phải bạn làm sai nên mới bị hoạn nạn như vậy. Quả thật, nếu bạn chết mà không tin tưởng giống như vậy thì chắc chắn bạn bị vào hỏa ngục." Hadith do Ahmad ghi lại.

b) Cấp bậc của đức tin về định mệnh:

Tin tưởng vào định mệnh gồm có những giai đoạn sau:

1- *Thứ nhất*: tin tưởng rằng Allah am tường và thấu hiểu hết tất cả mọi vật từ tổng quát cho đến chi tiết, Ngài am tường hết tất cả mọi tạo vật trước khi tạo họ ra và biết rõ ràng về bổng lộc, tuổi thọ, lời nói, hành động, tất cả mọi cử chỉ và mọi sự yên lặng của họ, biết rõ cả những việc họ giấu giếm và phô trương và biết luôn cả những ai trong họ là người của thiên đàng và ai là người của hỏa ngục, như Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ الحشر: ٢٢

﴿Ngài là Allah, Đấng mà không có Thượng Đế nào xứng đáng được tôn thờ ngoài Ngài, Đấng am tường hết mọi điều vô hình và hữu hình﴾ Al-Hashr: 22.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ الطلاق: ١٢

﴿Và rằng Allah bao trùm (quán xuyên) hết tất cả mọi vật (việc) với sự hiểu biết của Ngài﴾ Al-Tolaaq: 12.

2- *Thứ hai*: Tin tưởng vào sự ghi chép: là tin tất cả mọi việc, mọi hiện tượng xảy ra ở vũ trụ này đã được Ngài ghi chép sẵn ở quyển sổ mẹ nơi Ngài và Ngài biết trước hết tất cả, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا﴾

الحديد: ٢٢

﴿Không một tai họa nào rơi xuống trái đất hoặc nhằm vào bản thân của các người mà lại không được ghi chép trong Quyển Sổ Định Mệnh trước khi TA (Allah) thể hiện nó﴾ Al-Hadeed: 22.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((كَتَبَ اللَّهُ مَقَادِيرَ الْخَلَائِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِخَمْسِينَ أَلْفَ

سَنَةٍ)) رواه مسلم.

"Allah đã an bày định mệnh cho tất cả vạn vật trước khi Ngài tạo thiên lập địa năm chục ngàn năm." Hadith do Muslim ghi lại.

3- Thứ ba: Tin tưởng rằng ý định của Allah chắc chắn được thực hiện không điều gì có thể thay đổi hay ngăn cản được. Do đó, tất cả mọi hiện tượng trong trời đất đều nằm trong ý muốn và sự định đoạt của Allah, điều gì Ngài muốn nó thành còn điều gì Ngài không muốn không bao giờ thành, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ الإنسان: ٣٠

﴿Và các người không muốn bất cứ điều gì đặng trừ phi Allah muốn﴾ Al-Insaan: 30.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ إبراهيم: ٢٧

﴿Và Allah làm bất cứ điều gì Ngài muốn﴾ Ibrohim: 27.

4- Thứ tư: Tin tưởng rằng tất cả mọi vật là do Allah tạo thành, duy chỉ Ngài là Đấng Tạo Hóa và tất cả những gì ngoài đều là tạo vật của Ngài, Ngài có khả năng trên tất cả, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ الرعد: ١٦

﴿Allah là Đấng Tạo Hóa tất cả vạn vật﴾ Al-Ro'd" 16.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ نَقْدِيرًا﴾ الفرقان: ٢

﴿Và Ngài đã tạo hóa tất cả mọi vật và sắp đặt cho chúng theo định mệnh nhất định﴾ Al-Firqon: 2.

Bắt buộc người Muslim phải biết định mệnh là do Allah sắp đặt, tất cả mọi điều mọi vật đều xảy ra theo định mệnh được sắp đặt cho chúng. Tất cả những gì Allah muốn chắc chắn sẽ xảy ra, mọi ý muốn của con người không xảy ra theo ý họ mà chỉ xảy ra theo ý muốn của Allah mà thôi, những gì Allah muốn là thành còn không muốn là không thành.

Bên cạnh đó cũng bắt buộc người Muslim biết thêm nguyên thủy của định mệnh là bí mật dành riêng cho Allah, không một Thiên Thần hay Nabi hay Rosul nào biết được cả.

Đối với người có đức tin thật họ luôn miêu tả về Thượng Đế của mình với những thuộc tính hoàn hảo, họ nhận biết được bất cứ điều gì xảy ra đều có ý nghĩa của nó còn khi không biết được ý nghĩa của nó họ lại hiểu được rằng trước họ là Allah Đấng có kiến thức tổng quát biết được điều đó, nên họ từ bỏ ý định chống lại Đấng Sáng Suốt, Đấng Thấu Hiểu mọi việc Ngài sẽ không bị tra hỏi còn mọi người sẽ bị Ngài tra hỏi.

c) Giáo lý đối với ai chống đối về định mệnh rồi từ bỏ những gì được Allah ra lệnh:

Tin tưởng vào định mệnh như những gì trình bày ở trên hoàn toàn không xóa đi ý định của con người trong việc kiểm soát hành động của mình, bởi vì giáo lý đã xác định rõ rằng con người hoàn toàn tự do lựa chọn, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾﴾ النِّبَا: ٣٩

﴿Bởi thế, người nào muốn hãy chọn lấy một chỗ ngụ nơi Thượng Đế của y﴾ Al-Nabā: 39.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ﴿٢٨٦﴾﴾ الْبَقَرَة: ٢٨٦

﴿Allah không bắt một ai gánh nặng trách nhiệm quá khả năng của mình. Mỗi người hưởng được phúc về điều tốt mà y đã làm ra và chịu phạt về tội y đã gây ra﴾ Al-Baqoroh: 286.

Và thực tiễn, mỗi người đều biết được rằng con người có ý muốn và khả năng muốn làm hay không làm, và sự phân biệt giữa hai vấn đề đó rất rõ ràng như có người muốn bước đi thì đi được còn có người muốn bước đi nhưng đi không được vì y bị tê liệt nhưng tất cả ý muốn và khả năng đó xảy ra dưới ý muốn và khả năng của Allah, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ﴿٣٠﴾﴾ الْإِنْسَان: ٣٠

﴿Và các người không muốn bất cứ điều gì đặng trừ phi Allah muốn﴾ Al-Insaan: 30.

Và bởi vì, tất cả vũ trụ này là giang sơn của Allah, vì thế không gì xảy ra trong đó mà không thông qua ý kiến và sự quyết định của Ngài.

Tin tưởng vào định mệnh như đã nêu trên không nhằm để cho con người dựa vào đó rồi từ bỏ thi hành những thiên lệnh của Allah hoặc vi phạm những điều khoản bị Allah nghiêm cấm rồi đổ thừa cho là định mệnh đã được sắp đặt như thế, ai làm như vậy đúng là điều sai lầm qua những bằng chứng sau:

1- Thứ nhất: Nabi ﷺ nói:

قَالَ: ((مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا قَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ أَوْ مِنَ الْجَنَّةِ)) فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: أَلَا تَنْكُلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: ((لَا، اعْمَلُوا فَكُلُّ مَيْسَرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ)) متفق عليه.

"Bất cứ ai cũng đã được định sẵn rằng chỗ ở của y được đặt ở hỏa ngục hoặc được đặt ở thiên đàng." Trong nhóm có người đàn ông hỏi: vậy chúng ta buông xuôi cho số phận, được không Thưa Rosul của Allah? Nabi ﷺ đáp: "Không, mọi người hãy cố gắng lao động, vì mọi cố gắng,

phần đầu sẽ thay đổi được định mệnh." Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Qua Hadith Nabi ﷺ đã ra lệnh mọi người phần đầu lao động, không được buồn xuôi cho định mệnh.

2- Thứ hai: những gì Allah ra lệnh và ngăn cấm đều nằm trong khả năng của mỗi người, như đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ التَّغَابِين: ١٦

﴿Do đó, hãy sợ Allah (mà làm tròn bổn phận đối với Ngài) theo khả năng của các người có thể﴾ Al-Taghobun: 16.

Nếu con người bị ép buộc phải làm một việc gì đó nhất định thì đó là điều bắt buộc vượt khả năng có thể và đây là sự sai lầm, nhưng đối với Islam khi con người vi phạm giáo lý trong khi không có kiến thức về hành động đó hoặc làm trong quên lãng hoặc bị ép buộc phải làm thì hoàn toàn không có tội gì cả bởi vì y có lý do chính đáng.

3- Thứ ba: định mệnh được Allah an bày là sự bí mật dành riêng cho Ngài ngoài ra không một ai biết được cho đến khi nó đã xảy ra xong thì con người mới biết đó là định mệnh do Allah sắp đặt. Con người có ý muốn thì hành công việc gì đó trước khi họ hành động với ý muốn đó họ không biết được là ý muốn đó là định mệnh do Allah đã an bày trước, rồi sau khi làm xong họ mới đổ thừa và biện luận cho số mạng nhưng con người không thể chứng minh hay biện hộ cho những gì mình không hiểu biết.

Nếu người phạm tội biện luận cho rằng: "*Tội lỗi của tôi là do định mệnh đã an bày cho tôi như thế.*" Hãy đáp lại y: "*Trước khi bạn phạm tội, điều gì cho bạn biết đây định mệnh do Allah đã an bày? Trong khi bạn biết được mình có khả năng lựa chọn làm hay không làm, và trong giáo lý đã vạch sẵn cho bạn biết đâu là được thưởng còn đâu là phạt. Cho nên, việc vi phạm của bạn là do chính bạn cố ý lựa chọn như thế, bạn đã xem trọng tội lỗi hơn việc thiện thì phải chịu trách nhiệm về tội lỗi đã phạm.*"

4- Thứ tư: những người thường biện hộ rằng việc làm của mình chẳng qua là định mệnh rồi từ bỏ nhiệm vụ hoặc làm điều phạm giáo lý. Nói với họ, đặt thí dụ: "*Có người lấy hết tài sản của anh hoặc hãm hiếp người thân anh, rồi đổ thừa cho định mệnh*", y nói: "*Anh đừng trách móc tôi cũng đừng thừa kiện tôi chẳng qua đó là định mệnh mà Allah đã an bày cho tôi mà thôi. Anh có chấp nhận được không? Chắc chắn là không.*"

Vậy tại sao anh lại cho rằng hành vi phạm tội của mình là do định mệnh đã an bày ?"

d) Thành quả của niềm tin vào định mệnh:

Tin tưởng vào định mệnh mang ý nghĩa rất to lớn: nó là một trong những nền tảng của đức tin bắt buộc người Muslim phải có, ai phủ nhận điều này y là Kafir (người phản đạo). Với nền tảng này mang những thành quả sau:

1- Sự tiền định là một trong những điều rất quan trọng trong cuộc sống thật tế của con người nhờ đó mà hiều mà tranh đấu và hăng sai làm việc hơn để được Allah hài lòng trong cuộc sống trần gian này, chớ không phải luôn thất vọng và lo âu buồn xuôi cho thời vận. Sự tin tưởng nơi tiền định là một sức mạnh vô biên của người Muslim nhờ đó mà họ hăng sai làm việc hơn, song họ mới phó thác những gì còn lại cho Đấng an bày một cách chắc chắn và đầy hy vọng.

Người có đức tin nhận được lệnh là phải tìm lý do cho sự thành bại rồi phó thác mọi việc còn lại cho Allah quyết định, nhưng khi đã có lý do chưa chắc chắn có được kết quả ngoại trừ được Allah ưng thuận, bởi vì Allah là Đấng tạo ra lý do và cũng là Đấng tạo ra kết quả.

Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ،
أَحْرَصُ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَأَسْتَعِينُ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ
كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنْ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ)) رواه مسلم.

"Người tin tưởng có lòng cương nghị mạnh mẽ (về những điều qui phục Allah) được Allah yêu mến hơn những người tin tưởng có lòng cương nghị yếu nhưng tất cả đều được tốt đẹp, hãy cố gắng tạo dựng những gì có thể đem lại sự hữu ích cho bản thân, luôn cầu xin nơi Allah, đừng chán nản thất vọng. Nếu có gì bất trách xảy ra cho các người, đừng than rằng: "Nếu tôi làm như khác đi thì chuyện sẽ xảy ra khả quan hơn." Nhưng hãy nói: "Định mệnh là do Allah an bày và điều gì Ngài muốn nay đã thành." Bởi vì, chữ "nếu" là mở ra việc làm của Shayton." Hadith do Muslim ghi lại.

Xưa kia, khi những người Muslim dự định thay đổi tình trạng thực tại của thế giới bằng thánh chiến, họ đã tìm ra lý do nhằm giúp thánh chiến thêm thuận lợi còn chiến thắng hay không họ phó thác cho Allah, họ chưa hề nói: "*Allah đã sắp đặt chiến thắng là của Muslim còn thất bại là nhóm người Kafir*", mà họ chỉ chú trọng trong việc chuẩn bị, kiên nhẫn và chịu đựng mà thôi. Họ làm tất cả mọi việc như thế nên được Allah ban

cho họ chiến thắng trên người Kafir và sự hùng mạnh của Islam ngày càng đi lên.

2- Khi con người biết rõ về điều này họ trở nên khiêm tốn không tự cao tự đại, không kêu cần, không khoe khoan bao giờ, bởi vì họ biết rằng bản thân họ bất lực trong việc biết trước được định mệnh và việc gì sẽ xảy ra trong tương lai. Khi bản thân biết được rõ như vậy họ luôn luôn cần đến Thượng Đế của mình.

3- Bản tánh của con người khi gặp được những điều tốt lành thành công thì thường hay phô trương, khoe khoan, tự cao và cho rằng mình giỏi, mình hay hơn người, ngược lại nếu gặp phải sự bất trách thất bại thì hoang mang, tuyệt vọng, trách móc, đổ thừa, buồn rầu, mất đi sự tự tin rồi trở thành khủng hoảng tinh thần, chỉ có những người tin tưởng chắc chắn vào sự an bày định mệnh là do Allah sắp đặt làm họ vững tâm hơn trong cuộc sống và vả lại, không biết điều xảy ra đó là tốt hay xấu đối với mình mà chỉ có Allah duy nhất mới tận tường.

Người xưa nói: *"Ai không tin vào định mệnh thì không thể tạo dựng được cuộc đời."*

4- Tin tưởng vào định mệnh chữa được rất nhiều căn bệnh nang y làm hủy hoại xã hội và làm hủy hoại tình cảm giữ người có đức tin với nhau, trong những căn bệnh nan y đó là căn bệnh ganh tỵ. Người có đức tin thật sự không bao giờ ganh tỵ ai với những gì họ được Allah ban tặng hơn mình, bởi vì Allah là Đấng ban phát cho họ, Đấng định đoạt cho họ được như vậy. Và ai ganh tỵ người khác chẳng qua là y chống đối với định mệnh mà thôi.

5- Tin tưởng vào định mệnh làm con người trở nên kiên cường, dũng cảm hơn khi đối đầu với thử thách, với phong ba, cương nghị của họ vững chắc hơn khi thánh chiến và không sợ cái chết bởi vì, họ biết được tuổi thọ đã được ấn định sẵn sẽ không đến trước cũng không đến muộn dù tích tắc.

Với lòng tin vững như bàn thạch đó làm cho con tim người có đức tin thêm kiên cố trong việc thánh chiến và đối diện với kẻ thù. Họ không trùn bước trước kẻ thù cho dù thế lực họ mạnh đến đâu và số lượng nhiều đến mấy, bởi vì trong tim họ khẳng định được một điều rằng con người không bao bị hoạn nạn ngoại trừ những gì đã định sẵn trước cho họ.

6- Tin tưởng vào định mệnh nhấn chìm người có đức tin vào chân lý của niềm tin và đó là: họ luôn cầu xin Allah giúp đỡ, họ dựa hẳn vào Ngài, phó thác cho Ngài cùng với những lý do thiết thực, họ luôn than van đối khổ với Thượng Đế và cầu xin Ngài ban phát, cầu xin Ngài ban

cho họ lòng tin vững vàng như bàn thạch. Thông qua đó làm họ trở nên rộng lượng, đối xử tốt với mọi người, tôn trọng mọi người.

7- Tin tưởng vào định mệnh làm cho người Muslim mạnh mẽ trong lời nói của mình về tôn giáo Islam trước người Kafir, người lầm lạc, họ không sợ bất cứ gì và cũng không có bất cứ gì ngăn cản được họ, họ dám nói lên những điều thật, bởi vì đức tin của họ đã gắn liền với sự trung kiên, thiết chặt sợi dây với Allah, họ lại càng không sợ chết vì họ đã phó thác mạng sống của họ cho Allah, họ chịu đựng nhịn nhục trên con đường phục vụ Ngài và biết chắc rằng những gì họ nói lên là sự thật và là đúng, Allah sẽ đem lại sự thành công cho họ vì không một ai khác chỉ có Allah Duy Nhất mới giúp đỡ và ban bố cho họ về mọi điều. Trong cuộc sống trần gian này con người hoàn toàn lệ thuộc vào Ngài, không một ai có khả năng đề thi hành việc gì một mình dù họ có giàu sang phú quý và sức mạnh đến đâu, tất cả đều thuộc về Allah và sẽ trở về với Ngài.

هذا وصلی اللہ وسلم علی نبینا محمد وعلی آلہ وصحبہ أجمعین

Đến đây là kết thúc, cầu xin Allah ban bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad của chúng ta, cho dòng dõi và tất cả bằng hữu của người

Mục Lục

Chủ đề	Trang
* Lời mở đầu	3
* Câu hỏi về tính thuần nhất dành cho người tìm hiểu Islam	4
* Hiểu biết ba nguyên bản chính	6
• <u>Thứ nhất</u> : Hiểu biết về Thượng Đế	6
• <u>Thứ hai</u> : Hiểu biết về tôn giáo	7
• <u>Thứ ba</u> : Hiểu biết về Rosul ﷺ	8
* Căn bản của đức tin gồm ba phần	9
• <u>Thứ nhất</u> : Tìm hiểu về Thượng Đế	9
• <u>Thứ nhì</u> : Tìm hiểu về tôn giáo Islam	10
• <u>Thứ ba</u> : Tìm hiểu về Rosul Muhammad ﷺ	10
* Ý nghĩa câu: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ Ash ha du al la i la ha il lol loh	12
* Ý nghĩa câu: وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ Và ash ha đu...	14
* Thể loại Tâuhid	16
a) Tâuhid Al-Rububiyah	16
b) Tâuhid Al-Uluhiyah	17
c) Tâuhid Al-Asma và Al-Sifat	18
* Đặt tánh của những người thành công	19
* Những điều xóa bỏ Tâuhid & làm thiệt hại đến nó	20
* Tin tưởng vào ngày cuối cùng	22
• Ý nghĩa của niềm tin vào ngày cuối cùng	22
• Tin tưởng vào ngày cuối cùng bao gồm ba phần	22
a) Tin tưởng vào sự phục sinh và tụ hợp	22
b) Tin tưởng vào cái cân công lý và sự phán xét	22
c) Thiên Đàng và Địa Ngục	23
* Giới thiệu về đức tin Islam và tầm quan trọng của nó	25
a) Giới thiệu về đức tin Islam	25
b) Tầm quan trọng của đức tin trong Islam	26
* Đức tin vào Allah Đấng Tối Cao	28
• Ý nghĩa của niềm tin vào Allah	28
• Bốn điều trên được phân tích như sau	28
a) Tin tưởng rằng Allah luôn hiện hữu	28
b) Tin tưởng về việc tạo hóa là do Allah tạo	29
c) Tin tưởng rằng việc tôn thờ chỉ dành riêng Allah	31
d) Tin tưởng vào những đại danh	39
* Tin tưởng vào các Thiên Thần	43

• a) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào các Thiên Thần	43
• b) Thuộc tính của Thiên Thần	44
• c) Thể loại Thiên Thần và việc làm của họ	44
• d) Thành quả của niềm tin vào các Thiên Thần	45
* Tin tưởng vào các Kinh Sách	46
• a) Ý nghĩa của niềm tin vào các Kinh Sách	46
• b) Những điểm nổi bật của Thiên Kinh Qur'an	47
• c) Nghĩa vụ của người Muslim đối với Thiên Kinh Qur'an	47
• d) Sự lệnh lạc của những Kinh Sách cũ	48
• e) Thành quả của niềm tin vào Kinh Sách	49
* Tin tưởng vào các Rosul	50
• a) Con người rất cần đến lời mặc khải	50
• b) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào các Rosul	51
• c) Định nghĩa về Nabi và Rosul	52
• d) Đặc tính và phép màu của Rosul	53
• e) Sự sáng suốt trong việc cử phái các Rosul	54
• f) Tin tưởng Muhammad ﷺ là Nabi, là Rosul	56
• g) Những điểm đặt biệt trong lời mặc khải...	57
• h) Thành quả của niềm tin vào các Rosul	59
* Tin tưởng vào ngày tận thế	61
• a) Ý nghĩa của sự tin tưởng vào ngày tận thế	61
• b) Thiên Kinh Qur'an rất chú trọng đến nền tảng này...	61
• c) Ai trong ngôi mộ	63
• d) Những dấu hiệu trước ngày tận thế	66
• e) Sự phục sinh	69
• f) Sự trình diện, xét xử...	74
• g) Cái cân công lý và cây cầu được bắt ngang hỏa ngục	77
• h) Thiên đàng và hỏa ngục	78
* Tin tưởng vào định mệnh	81
• a) Ý nghĩa của niềm tin tưởng vào định mệnh	81
• b) Cấp bậc của đức tin về định mệnh	82
• c) Giáo lý đối với ai chống đối về định mệnh...	84
• d) Thành quả của niềm tin vào định mệnh	86
* Mục lục	89